Georg Steinberger

Veien i Lammets spor

Bibeltimer over Åp 14,4

Oversatt til norsk
Gamle stier · gamlestier.no

Georg Steinberger: *Veien i Lammets spor* (Bibeltimer over Åp 14,4).
Tekstene er frie fordi forfatterne døde for mer enn 70 år siden. Oversettelsene er eget arbeid.
Bibelsitatene er fra Norsk Bibel 88/07.
Boka kan leses, skrives ut og deles fritt. Den nyeste utgaven finnes alltid på gamlestier.no.
Utgave 25. november 2026.

Innhold

Innledning 1
1. Veien i Lammets spor er først og fremst en banet vei 2
2. Veien i Lammets spor gir oss en fred som varer 4
3. På veien i Lammets spor lever vi et fruktbart liv 6
4. På veien i Lammets spor blir vi seierherrer 8
5. Veien i Lammets spor er den eneste veien til herlighet 10
Skritt på Lammets vei 13
1. Lammet lærer deg å elske 14
2. Lammet lærer deg å tjene 17
3. Lammet lærer deg å bære 19
4. Lammet lærer deg å være ydmyk 21
5. Lammet lærer deg å fornekte deg selv 23
6. Lammet lærer deg å være stille 30
7. Lammet lærer deg å lide 32
8. Lammet lærer deg å være lydig 34
9. Lammet lærer deg å ha tillit 36
10. Lammet lærer deg å arbeide 38
Veiens mål 40
Han som skal komme 43
Om Georg Steinberger 46

Innledning

Åp 14,4

Det er de som følger Lammet hvor det går.

Av «Bibeltimer», holdt i Clafeld (Westfalen).

Veien i Lammets spor er den eneste veien en kommer fram på. Det er veien der en finner varig fred, der en lever et fruktbart liv, der en blir en overvinner, og der en når fram til herligheten. Den som følger Lammet på dets vei, kommer dit hvor Lammet er. Og Lammet er midt i tronen. Ingen annen vei fører dit.

Vi har forkynt dere en full frelse i Kristus – og det vil vi fortsatt gjøre – men vi har ikke godt nok vist dere den veien der frelsen som er grepet i troen, kan bli virkelighet i hverdagen, dag etter dag. Denne veien er «veien i Lammets spor». For vi forstår ikke livet vårt, vi forstår ikke veien vår, og vi slår slag etter slag i luften så lenge vi ikke har fattet Lammets liv og Lammets vei.

Peter var allerede før pinsen en ivrig og oppriktig mann, men han forsto ikke at Mesteren måtte gå sin vei som lam, og derfor fornektet han ham. Vi har først og fremst med en person å gjøre – ikke med læren. Han har etterlatt oss et forbilde. Lærdommer kan føre en vill og gjøre en trett, men det gjør aldri det å se opp til Lammet og vandre i dets fotspor.

La oss i all evighet tilbe Faderen fordi han har gitt oss Lammet, ikke bare som offer for våre synder, men også som vår veiviser! Og hvor godt gjør ikke det oss, særlig i vår tid, når én roper: «Her er Kristus!» og en annen: «Der er han!» (Matt 24,23).

1. Veien i Lammets spor er først og fremst en banet vei

Frelserens hellige fot har selv en gang gått den. Selv om det ofte ikke ser slik ut, er veien likevel jevnet og banet av ham, og det er nok for oss. Det er heller ingen fremmed vei, for overalt ser vi Mesterens fotspor. I vanskelighetene våre, i familien, i verden, i fattigdom og i ringhet – overalt ser vi hans fotspor. «Du kjenner nøye alle mine veier» (Sal 139,3). «For ved at han selv har lidd og er blitt fristet, kan han komme dem til hjelp som blir fristet» (Hebr 2,18).

På denne veien klager en ikke lenger: «Jeg blir ikke forstått! Jeg blir feil bedømt!» Han, vår yppersteprest, forstår oss, og det er nok for oss. Sauen krever ikke å bli kjent og forstått av andre enn sin hyrde. Det er nok for den å se hans fotspor og høre hans stemme. Når vi vil følge Lammet, står ingenting i veien for oss.

Det vi trenger for å gå opp til Jerusalem (Matt 21,1–3), det vil si det vi trenger for å gå veien til døden, blir til slutt vår egen sak. Hvis vi vil følge Lammet, vil stiene våre være jevne overalt. For på hver vei og hvert sted får en rikelig anledning til å dø bort fra seg selv. Da går det en alltid godt. En finner det en søker, og det er jo lykken.

Den som følger Lammet, har en gang for alle gitt opp sin egen vilje og sine egne veier. Han har ingen egne mål og interesser. Han lar sin hyrde krysse hans egne ønsker og planer. Han merker og forstår at på denne veien er det ikke lenger plass for eget liv. Og den som dømmer og fornekter sitt eget liv, kan være overbærende mot andres.

På denne veien tar en ikke så lett anstøt av andre. Så lenge vi gjør det, går vi ikke i hans spor og er ikke «dagens, men nattens barn» (Joh 11,9–10). Å si: «Den eller den står i veien for meg», er like latterlig som å si: «Den eller den står i solen for meg.» Om det å være en kristen har en sagt: «En kristen føler seg aldri misforstått. Mot en kristen blir ingenting forsømt. En kristen vet at han daglig forsømmer mye overfor andre.»

Den som følger Lammet, kan ikke vente å bli forstått av alle. Det finnes veier som et Guds barn må gå alene med sin Gud. Da Abraham gikk opp på Moria-fjellet med sønnen sin, gikk han alene. Hustruen lot han bli hjemme, og tjenerne ved foten av fjellet. Ingen av dem ville ha forstått veien hans. Derfor sa han ikke at han gikk bort for å ofre, men for å tilbe! «Tilbe» sier han, og ikke «ofre».

Hva sier vi? La oss innrømme det: Vi har ikke lenger noen sans for Lammets vei. Vi er som barna som ved Jesu inntog i Jerusalem ropte: «Hosianna! Hosianna!» og som ikke visste at kongen måtte ut gjennom byens andre port for å dø på korset der – og at han kaller oss ut til seg for å bære hans vanære (Hebr 13,13).

De første kristne kjente denne veien mye bedre, fordi de så mange gå den: noen som med glede solgte eiendelene sine og delte dem ut, andre som bodde i huler og kløfter og ikke bare ofret eiendommen sin, men også livet. De ville ikke stå over Lammet.

Det som kjennetegner vinranken, er at den hører sammen med vinstokken. Skjær i vinstokken eller skjær i ranken – overalt flyter den samme saften. Det som gjør forbindelsen med vår Frelser og dette «å bli i ham» så vanskelig, er at vi vil gå en annen vei. Og likevel finnes det ingen saligere vei på jorden enn «veien i Lammets spor». «Dine fotspor drypper av overflod» (Sal 65,12).

2. Veien i Lammets spor gir oss en fred som varer

Der finner vi hvile. Vi får fred i samme mål som vi følger etter ham, og vi beholder den så lenge vi er ett med ham. Denne freden er ikke noe vi må strebe etter eller be om, men den blir gitt oss så snart vi tar hans åk på oss og følger ham (Matt 11,29).

Bibelen taler om «fred med Gud» (Rom 5,1) og om «Guds fred» (Fil 4,7). Dette er ikke det samme. Fred med Gud, eller fred i samvittigheten, er en gave Gud gir synderen så snart han kommer til korset. Guds fred, eller fred i hjertet, er en velsignelse en får ved å være lydig mot Guds bud (Jes 48,18). Også Jesus holder disse to tingene fra hverandre i sin kjente innbydelse (Matt 11,28–29), der han taler om den hvilen han vil gi dem som kommer til ham, og om den hvilen som finnes ved å følge ham.

På veien i Lammets spor finner vi en fred som varer, fordi vi der lærer å la Lammet stille seg ikke bare mellom oss og syndene våre, men også mellom oss og de daglige vanskelighetene våre – enten de nå gjelder oss selv, familien vår eller et annet arbeid i Guds rike som hviler på oss. Slik gjorde Maria. Hun lot Jesus tre imellom seg og søsterens anklage (Luk 10,38–42), og hun gjorde det igjen da Judas kom med de sårende ordene (Joh 12,1–5).

Å være omvendt til Gud og likevel være plaget av bekymringer, av misunnelse og av et sårt sinn, er noe helt unaturlig. Slike mennesker mangler den hjertefreden som ikke bare overgår all forstand, men som også overvinner all nød. Paulus sier til tessalonikerne: «Må han selv, fredens Herre, gi dere fred, alltid og på alle måter!» (2 Tess 3,16). Kan han virkelig gi fred på alle måter? Ja, det er sikkert! Han kan gi den både gjennom bittert og søtt, gjennom storm og stille, gjennom tap og vinning.

Han som vi følger, er fredens Herre. Så lenge vi søker freden utenfor ham, kan vi miste den når som helst, eller den kan i det minste bli forstyrret. Den freden som kan forstyrres, er ingen virkelig fred. Årene skifter, og livsforholdene våre forandrer seg, men aldri freden vår. Den forandrer seg like lite som Jesus forandrer seg. Å, måtte vi aldri tvile på at det er mulig å få eie en slik fred, og heller ikke være redde for å gå den veien der en finner den!

Denne veien heter: i Lammets spor! Der lærer vi å forstå hva korset betyr, å fatte korsets kraft og å vandre i dets skygge. Den dypeste betydningen av korset

er å gi opp «sitt eget jeg». Der denne mørke tyrannen har fått dødsstøtet, kan freden råde uforstyrret. Da vil vi ikke lenger holde liv i det som er dømt til døden.

Vi vil ikke lenger ha makten, slik Marta ville, men legge herredømmet på skuldrene til ham som heter «Fredsfyrste» (Jes 9,6), og da vil freden stadig øke. For så langt hans herredømme når, så langt rekker din fred. Jesus levde ikke for seg selv, men for sin himmelske Far. Derfor bevarte han også freden da hans egne ikke tok imot ham, da de ville steine ham, ja, da de naglet ham til korset.

3. På veien i Lammets spor lever vi et fruktbart liv

Jesus tjente oss med ordene sine, han tjente oss med sitt hellige liv, men framfor alt tjente han oss som Lammet. Lik hvetekornet som lot seg legge i jorden for å dø, bar han mye frukt (Joh 12,24). Fullendt gjennom lidelse og kronet med døden førte han mange barn til herlighet (Hebr 2,10). Som det døende Lammet ble han en fullkommen frelser. Uten dødens lidelse hadde han ikke vært det.

Tenk deg Lammets skikkelse tatt bort fra livet hans! Hva ville det da være igjen av ham? En profet, mektig i ord og gjerning, slik Emmaus-disiplene sa. Men som det kunne han ikke frelse oss. Tenk deg Lammets skikkelse borte fra ditt liv. Hva blir det da igjen?

Bare som lam kunne Jesus tjene og frelse. Bare som lam kan vi tjene og hjelpe brødrene og søstrene våre til å finne frelsen. Derfor sendte Jesus disiplene sine ut som lam (Luk 10,3). Lammene er fruktbare fordi de gir det som er deres, og lar det bli tatt fra seg: «lik et får som tier når de klipper det» (Jes 53,7).

Frukt er mer enn utbytte. Frukten forplanter seg. Om læren og livet vårt er lys, kan vi kjenne på om de setter og modner guddommelig frukt hos andre. Bare der det er liv, kan det være frukt. Og etter Joh 6,47–59 er det bare liv, evig liv, der en har gått inn på å dø sammen med Lammet. For det er den største seieren for Herren når han på jorden finner mennesker som deler hans død med ham. Slike mennesker underviser ved eksempel – og som kjent er det den undervisningen som virker sterkest.

I dag skrev en prest til meg: «Bare på den måten kan jeg være til velsignelse for menigheten min: at jeg lever Kristi liv for øynene på den. Jeg tror det er det som driver andre mest. Meg har det dratt til seg, og det gjør det fortsatt. Den som tørster, kvikker seg gjerne opp ved en frisk kilde.»

Og skal ikke vi være kilder? Ja, kilder! (Joh 4,14). Det er ikke nok at vi har liv; vi skal ha det i overflod (Joh 10,10; 7,37). Men Kristi liv kan bare de åpenbare som «er døde», og som har sitt «liv skjult med Kristus i Gud» (Kol 3,3). I Jes 53,11 sies det om Lammet: «Fordi hans sjel har hatt møye, skal han se det og mettes.» Her er skjult møye og åpenbar frukt.

Lammets etterfølgere kan gjøre et slikt arbeid fordi de helst lever skjult, og fordi de – nettopp som hans etterfølgere – har et hyrdehjerte. Det vi trenger, er

folk som gjør sjelearbeid. De gir det offentlige livet vårt holdning, ryggrad og velsignelse. En merker det snart på en menighet når den ikke har noen som ber.

En sa til meg: «Jeg ville gjerne gjøre noe for Herren, men jeg er døv og kan derfor ikke omgås folk.» Jeg svarte: «Tal til din Gud om disse sjelene. Tal til ham i lønndom, og han skal lønne deg i det åpenbare.»

Vet du hvordan Lammet fikk etterkommere? «Når du gjør hans sjel til et skyldoffer, skulle han se etterkommere» (Jes 53,10). Det vil si: Det tok på seg andres skyld og bar den som om den var dets egen. Slik gjorde også Esra, Nehemja og Daniel. De sa: «Vi har syndet!» Det er Lammets måte.

Som lam kan en gjøre alt slags arbeid. Ikke noe arbeid er for lavt for lammene, for alt de gjør, skjer til Guds ære. Mang en datter ville fortere vinne moren sin for Jesus om hun vasket opp for henne og holdt stuen hennes ren – og slik viste henne hva omvendelse er – i stedet for alltid å si at mor måtte omvende seg. Vi har nok av folk til å utføre store ting, men hvem vil gjøre de små? Begynn med det lille, så får du ikke bare nok arbeid, men også rik velsignelse.

I 2 Mos 12 leser vi: «Hver husfar skal ta seg ut et lam, ett lam for hvert hus» (2 Mos 12,3). Hver av dere må sørge for at det kommer et lam inn i huset deres. Hvordan går det til? Når en blir glad i Lammet hjemme. Hvordan blir en det? Når en selv er som et lam. Lammets vesen drar til seg, og dets natur overvinner alt.

Vi leser i Jes 42 om Lammet: «Han skal ikke bli utmattet, og hans kraft skal ikke bli knekket før han får grunnlagt retten på jorden» (Jes 42,4). Hvordan gjorde han det? Ikke med ord, men med et offer: «Ham som ikke visste av synd, har Gud gjort til synd for oss» (2 Kor 5,21). Hvordan får du grunnlagt retten i ditt eget hus? Når du uten knurr kan gi opp din egen rett.

Jeg kjenner en enke med ti barn, som alle er omvendt til Gud. Hjemmet hennes er et stykke himmel på jorden. Der hører en aldri skjenn, kommandering eller knurr. Den ene leser den andres ønske ut av øynene. Hvordan er dette hjemmet blitt slik? Ikke ved ord, for moren har aldri sagt til barna sine: «Du må omvende deg!» Ved å fornekte seg selv og ikke søke sitt eget gjorde hun Lammet kjært i hjemmet. Jeg besøker dette huset så ofte jeg kan – ikke for å preke, men for å lære.

4. På veien i Lammets spor blir vi seierherrer

Det var som lam vår Frelser seiret, ikke som himmelens og jordens Herre, han som «talte, og det skjedde», som «bød, og det sto der» (Sal 33,9). Han sendte disiplene sine ut som lam for å overvinne en verden som var fremmed for ham og fiendtlig innstilt mot ham. Og de overvant den. Da Jakob kom på kne, seiret han og ble en Israel.

Å være svak er ikke det samme som å snuble og falle. Det er å være hjelpeløs og uten forsvar, å være ingenting i seg selv. Da blir det rom for Guds kraft. I 1 Kor 1,25 sier Paulus: «Guds svakhet er sterkere enn menneskene.» Her blir svakhet tillagt Gud. «Når jeg ligger under, hjelper han meg», sier David (Sal 116,6).[1] Gud tar alltid de svakes parti.

Det finnes også en hellig måte å ligge under på, og en kan ligge under for Guds skyld. Maria lå under for søsteren Marta. Hun fant seg tålmodig i bebreidelsen hennes. Hanna lå under for Peninna. Hun lot seg plage. Hele Jesu liv, fra hans første dag til døden på korset, var ikke annet enn å ligge under, men han gjorde det for Guds skyld. Og skritt for skritt førte det seieren over på hans side. Derfor var Gud med slik kraft hos ham og hjalp ham.

Slik gikk han fra seier til seier, og der han steg dypest ned, vant han den mest fullkomne og herlige seieren. Med hender og føtter naglet fast, men med et hjerte fullt av lydighet, seiret han over synden, verden og dødsriket.

På Sions berg, der han lå under som den mest foraktede og hånte, ser Johannes ham stå som seierherre med frukten av sin død ved siden av seg: de hundre og førtifire tusen, som hadde hans og Farens navn skrevet på pannen. Der du i dag ligger under for hans skyld, vil du før eller senere få en seierens frukt.

Da Josef måtte gå i fengsel, da Daniel ble kastet for løvene og vennene hans i ildovnen, så de ikke ut som seierherrer, og likevel var de det. Her var Guds svakhet sterkere enn menneskene, sterkere enn et kongerike med 120 land. Og hva så en i hagen i Getsemane, for Rådet, for Pilatus, i soldatenes hender og på korset? Guds svakhet, som var sterkere enn menneskene, ja, sterkere enn hele dødsriket.

I Hebreerbrevet 11 får vi som kjent se troens helter. Den første måtte late livet fordi broren hans hatet ham, og om de siste sies det: «De ble steinet, gjennom-

[1] NB: «Jeg var elendig, og han frelste meg.»

saget, fristet. De døde for sverd. De flakket omkring i saueskinn og geiteskinn, de led nød, hadde trengsel og fikk hard medfart … De streifet omkring i ødemarker og fjelltrakter, og holdt til i grotter og jordhuler» (Hebr 11,37–38). Var disse helter? Ja – etter Guds dom!

Det står: «fikk styrke etter sykdom» (Hebr 11,34). Hva vil det si? Gjennom lidelse ble de dyktige til å lide, ved å tåle ble de styrket til å bære, ved å ligge under ble de øvet i å seire. Fordi Jesus hadde tålt Judas i tre hele år, kunne han rope ned fra korset: «Far, forlat dem!» (Luk 23,34). Fordi han fant seg i å bli miskjent av sine egne, kunne han bære at et helt folk miskjente ham. Slik ble Lammet til en løve.

5. Veien i Lammets spor er den eneste veien til herlighet

Fordi Jesus fornedret seg selv, ble han opphøyet (Fil 2,8–9). Fire trinn ned førte ham opp til herligheten. Vi leser i Fil 2,6–9:

– Han ga avkall på å være Gud lik. – Han fornedret seg selv. – Han ble lydig til døden. – Ja, døden på korset!

[1] «Derfor har òg Gud høyt opphøyet ham og gitt ham det navnet som er over alle navn.» Det var hans vei til herligheten! Og for oss finnes det ingen annen. Bare veien i Lammets spor fører til tronen – ingen annen. Å bli herliggjort som Lammet er å bli lik Lammet.

Vi kan ikke bli lik ham som Guds Sønn, som himmelens og jordens konge, men vi skal bli lik ham som lam. Det er den modellen Gud former oss etter. Da Gud tenkte på å skape mennesker, sa han: «La oss gjøre mennesker i vårt bilde, etter vår liknelse» (1 Mos 1,26). Et bilde som ligner ham, Menneskesønnen – det er Guds ideal. Og fra dette idealet har han siden ikke veket.

I Åpenbaringen 19 ser vi det virkeliggjort. Der står en skare ved Lammets side som hans brud, et bilde lik ham. Vi er blitt stående ved rettferdiggjørelsen, men Gud blir ikke stående der. «Dem som han har kalt, dem har han også rettferdiggjort. Og dem som han har rettferdiggjort, dem har han også herliggjort» (Rom 8,30). Og hvor herlig! «… til å bli likedannet med hans Sønns bilde» (Rom 8,29).

Hvordan når vi dit? Det blir sagt oss i det samme kapitlet: «For vi vet at alle ting samvirker til gode for dem som elsker Gud» (v. 28). De vet at Herrens hånd styrer veien deres, og at han bare fører dem dit det er nødvendig for oppdragelsen og veksten deres. De vet at bare de som følger etter Lammet, får stå ved dets side.

Denne veien går de, selv om det skulle hete om dem: «Vi blir regnet som slaktefår!» (Rom 8,36). De søker ikke gaver og salighet, men de søker ham. De sier med Asaf: «Hvem har jeg ellers i himmelen? Når jeg bare har deg, begjærer jeg ikke noe på jorden» (Sal 73,25).

For Israels folk var ørkenen veien til herligheten. Men Israel mistet sin herlighet fordi de ikke ville følge sin Gud gjennom vanskeligheter. I det øyeblikket folkets herlighet skulle vise seg mest, knurret de og satte seg opp mot Guds vilje,

[1] NB: «… ikke holdt det for et røvet bytte å være Gud lik, men uttømte seg selv …»

og slik gjorde de Den Hellige Ånd sorg. Det var Israels kall å være et eksempel for alle kommende slekter på Guds trofasthet, kjærlighet og makt. Men de gikk glipp av sin herlighet. De ville ikke sette sin lit til Gud da det var mørkt for dem, og derfor ville de heller ikke følge ham gjennom vanskeligheter.

Har Gud ført deg ut i ørkenen? Har han dratt bort under føttene dine alt du stolte på? Å, det er hellige ting! Se etter om ikke dette er en måte Gud vil herliggjøre deg på. Klag ikke over det du har mistet, og lengt ikke etter å få det igjen. Da gjør du som Israel, som ønsket seg tilbake til Egypt. Gud vil føre deg videre. I stedet for kjøttgrytene gir han deg brød fra himmelen, og i stedet for vannet fra Nilen vann fra klippen.

Men du må sette din lit til ham, også i ørkenen, også i de tunge dagene. Men det kan bare de som har mistet tilliten til seg selv i den ørkenen Gud lokker barna sine inn i. Han driver dem ikke ut på disse veiene – han lokker dem: «Se, derfor vil jeg lokke henne og føre henne ut i ørkenen og tale vennlig til henne, og så snart hun kommer derfra, vil jeg gi henne vingårdene tilbake og gjøre Akors dal til en håpets dør for henne. Hun skal takke der, som i sin ungdoms dager … du skal rope: Min mann! … Bue og sverd og krig vil jeg ødelegge og utrydde av landet. Jeg vil la dem bo i trygghet» (Hos 2,14–18).

Hva fant Israel på denne veien? Større rikdom, et mer levende håp, uforstyrret glede, dypere erkjennelse, fullere fred, fullkommen trygghet, dypere renselse og det innerste samfunn med Gud. Kan dette kalles ørken? Ikke av dem som – lik Moses – ser lønnen bak vanæren, som David ser Herren bak lidelsen, og som Jesus ser tronen bak korset (Hebr 12,2). Hva ser du bak vanæren, bak lidelsen, bak korset? Ser du herligheten bak alt dette?

Da Judas gikk ut, fast bestemt på å forråde Jesus, og den bitreste dråpen dermed falt i Frelserens lidelsesbeger, sa Jesus: «Nå er Menneskesønnen herliggjort, og Gud er herliggjort i ham» (Joh 13,31). Herliggjort gjennom lidelse! Hver omvei utenom en lidelse Gud har sendt, betyr at vi mister en herlighet. «De ydmyke gir han nåde» (1 Pet 5,5). Hver gang vi unndrar oss en ydmykelse, unndrar vi oss en nåde. Og hvor mye herlighet og nåde har vi ikke allerede gått glipp av!

Jesus gikk ikke av veien i den tunge timen, men la lidelsen i Farens hånd for ikke å miste velsignelsen som lå i den. I Joh 17,1 sier han: «Far, timen er kommet. Herliggjør din Sønn!» Hvilken time var det? Det var den tunge timen i Getsemane og på Golgata. Hva ventet han seg av denne timen? Forklarelse, herlighet! Fant han det? Ja, han fant det! Hvilken herlighet har ikke Getsemane og Golgata brakt ham! Millioner av skapninger i himmelen, på jorden, under jorden og i havet synger en ny sang: «Verdig er Lammet, som ble slaktet!» (Åp 5,12).

Har også du tunge, mørke timer? Hva venter du deg av dem? At de skal være over så fort som mulig? Det er ikke derfor du har fått dem, men for at de skal gi deg en ny herlighet! Dette er hellige ting! Vær varsom med deg selv og andre. Løp ikke fra den himmelske sliperens arbeid. For nettopp i slike stunder får diamanten en ny, skinnende flate, så den siden kan stråle enda klarere.

Hvilken klarhet fikk ikke Daniel av løvehulen, vennene hans av ildovnen, Hanna av tålmodigheten med Peninna og Maria av tausheten sin! I Salomos

ordspråk 4,18 leser vi: «De rettferdiges sti er som et strålende lys, som blir klarere og klarere til det er høylys dag.» Trinnene Josef steg ned i fengselet, har sikkert større glans for oss enn trinnene opp til kongetronen.

Det som gjør Guds menn så store og tiltrekkende, er ikke først og fremst hva de har utrettet, men hvordan de kom gjennom de største vanskelighetene og de mørkeste timene sammen med sin Gud: når de ga Gud det kjæreste de hadde, slik Abraham gjorde, når de gjorde det tyngste, slik Daniel gjorde, og når de tålte det nesten umulige, slik Moses gjorde. Slik herliggjorde de Gud. Og det er den herligheten et Guds barn søker – ikke herlighet for seg selv.

Skritt på Lammets vei

Åp 21,23

Lammet er dens lys.

La Lammet være lyset for oss i dag, for «i hans lys ser vi lys» (Sal 36,10). La oss fra i dag av gå i hans skole, for den plassen Gud har gitt sine hellige, er ved Jesu føtter (5 Mos 33,3). Hellige er de som er gitt til Gud, og som har overgitt seg til Gud. La oss komme til ham som slike, lære av ham og vandre på hans vei.

1. Lammet lærer deg å elske

«Og som han hadde elsket sine egne som var i verden, slik elsket han dem til det siste» (Joh 13,1). Hvordan elsket han? Han elsket sine egne høyere enn seg selv. Og det er egentlig «Kristi kjærlighet».

Den naturlige kjærligheten elsker etter det den har lyst til. Den kjærligheten som loven befaler, elsker fordi Gud vil det. Den elsker av plikt og elsker sin neste som seg selv (Luk 10,27). Men Kristi kjærlighet elsker andre høyere enn seg selv.

Å, hvor langt tilbake vi står ennå! Mange ganger har vi begynt å elske, men vi er fort blitt ferdige med kjærligheten vår og har ikke holdt ut. Bare i hans skole lærer vi den rette kjærligheten. Der lærer vi å elske på guddommelig vis, å elske med den kjærligheten som er i Guds eget hjerte.

Det finnes ikke noe område der det syndes mer enn nettopp her. En gjør ikke så stor skade med hat som med falsk kjærlighet. Fiendene våre har ofte ikke skadet oss så mye som våre såkalte gode venner. Vil vi at vårt indre menneske skal vokse og trives, må vi gå grundig gjennom det og rense det. I kjærlighetskapitlet står det at kjærligheten «gleder seg ved sannhet» (1 Kor 13,6).

Kjærlighet er sannhet! Kjærligheten har det evige hos nesten for øye, og det peker den på med ømhet og alvor – ja, om det må være, med makt. Kjødelig kjærlighet er blind, men guddommelig kjærlighet har åpne øyne for sannheten.

Kjødelig kjærlighet elsker for å bli elsket. Sann kjærlighet elsker uten å vente noen takk. Den tenker ikke på hva den kan oppnå for seg selv, men på hva som kan vokse fram for Herren. Sann kjærlighet søker hos Jesus bare ham, og hos menneskene bare deres udødelige sjel – ikke deres anerkjennelse og enda mindre pengene deres.

Kjærlighet er hengivelse! Den elsker helt inn i døden, også når den blir ført til korset sammen med Mesteren. Kjødelig kjærlighet elsker også inn i døden – likevel ikke inn i Kristi død, men inn i åndelig død.

Hvor mange vennskap har ikke gått slik! Det ble slått sår som aldri lot seg lege så lenge livet varte. En gang talte de i kjærlighet med hverandre om alt og kunne ikke leve en eneste dag uten å se hverandre. Men så, noen år etter, slo den brennende kjærligheten om i bittert hat. Kjødelig kjærlighet ender alltid i hat. Med kjødelig kjærlighet menes ikke sanselig kjærlighet, men falsk kjærlighet blant de fromme.

Gud tillater i sin nåde at selv et skyllregn av bitre, urettferdige bebreidelser og en iskald, kjærlighetsløs nordavind farer mot kjærlighetens bygning. Det skrø-

pelige huset styrter sammen med et slikt brak at det høres lang vei. Der vi holder opp med å elske med Kristi kjærlighet, begynner urettferdighet, forvirring og død. Å elske på Guds vis lærer en bare i Lammets skole.

Kjærlighet er lydighet! Når og hvordan elsker vi på Guds måte? For mange er dette et brennende spørsmål. I 1 Joh 5,2 får vi et treffende svar: «På dette kjenner vi at vi elsker Guds barn: når vi elsker Gud og holder hans bud.»

Den som elsker Gud, vil ved sin kjærlighet binde menneskene til Gud, ikke til seg selv. Johannes gledet seg da disiplene hans forlot ham og fulgte Jesus. Hvorfor? Han elsket Jesus. Den som holder Guds bud, han elsker. For ved lydigheten sin leder han sine brødre og søstre inn på Guds vei, og det er sann kjærlighet. Slik kjærlighet seirer til slutt og blir forstått, selv om den kanskje blir sett på som hardhet hele livet igjennom.

Hvert vennskap som ikke hviler på denne grunnen, er fiendskap. Å pleie vennskap er i det hele et vanskelig punkt, og til det trengs mye nåde og sannhet ovenfra. De færreste kan si som den kirkefaren sa om seg og vennen sin: «Vi kjente bare to veier, den ene til kirken og den andre til kirkens lærere. Vi talte bare om to ting – Gud og hans ord.»

Kjærlighet er liv! Uten kjærlighet kan vi ikke leve. Slik vår ånd er skapt til å erkjenne, slik er vårt hjerte skapt til å elske. Hjertet vårt er skapt til kjærlighet, slik fuglen er skapt til å fly. Kjærlighet er livets begynnelse og ende. Den er sjelens lys og varmekilde. Den som synder mot kjærligheten, legger hånd på sitt eget liv.

Kjærlighet er den største makt. Bare så lenge vi elsker, lever vi. Der kjærligheten våkner, dør jeget, denne mørke tyrannen. Kjærligheten er «fullkommenhetens sambånd» (Kol 3,14). Den omfatter alt – selv Gud. Kjærlighet er det eneste budet Herren har gitt sine. Kjærlighet er kjennetegnet på den nye fødselen og beviset på at troen vår er ekte. Den er en frukt av Den Hellige Ånd og erstatter Jesu personlige nærvær.

Hvordan kan det ha seg at Guds barn er så fattige på kjærlighet? Fordi de har for lite av Den Hellige Ånd. Hvordan skal vi få mer av Ånden? Når vi begynner å elske mer. Da stiller den treenige Gud seg på vår side. Han er jo fremfor alt kjærlighetens Gud.

«Dere er Guds utvalgte, hellige og elskede! Ikle dere da inderlig barmhjertighet» (Kol 3,12). Ikle deg barmhjertighet, og det vil være for deg som om du var «kledd i festklær, som om du hadde drukket gledens vin og var styrket med himmelens fred, som om du hadde hjortens føtter og armer sterke som Samsons».

Var den barmhjertige samaritan en lykkelig eller en ulykkelig mann? Hvem var trøttest den kvelden, presten eller samaritanen? Hvem var lykkeligst – den som ga tiøringen sin bort, eller den som beholdt den i lommen?

Å, dere stakkars Guds barn som står og venter på kraft ovenfra, som spør etter dypere fred og rikere glede! Begynn å elske, så begynner dere å leve.

Korinterne ville gjerne gjøre noe overordentlig. Da viser Paulus dem en vei, og den heter:

Kjærligheten utholder alt! Den tror alt! Den håper alt! Den tåler alt!

Ikke bare noe, men alt. Hvem vil si at det ikke er noe overordentlig? Og den muligheten har vi alle. Troen er begynnelsen, og kjærligheten er målet for livet vårt. Begge kommer fra Gud og fører til Gud. Gud har gitt oss så rike muligheter til å være lykkelige fordi han har gitt oss så rike muligheter til å elske. Alt som tar kjærligheten vår i bruk, vil bare øke lykken vår.

Kom, la oss lære av Lammet, så ser vi hva kjærlighet er! La ham være vårt lys, han som elsket til det siste!

Kjærlighet fører til lidelse! (Joh 13,31). Hans kjærlighet førte ham til korset. Derfor er det bare den som kan lide, som kan elske. Så lenge vi venter takk for kjærligheten vår, elsker vi ikke av et rent hjerte.

2. Lammet lærer deg å tjene

Bare den som er seg sin adel bevisst, kan tjene. Da Jesus visste at han var utgått fra Gud og gikk til Gud, la han av seg klærne, tok et linklede, bandt det om seg og tjente (Joh 13,3–4). Dermed har han gitt all tjeneste et guddommelig preg. Paragraf 1 i livsprogrammet hans lød: Ikke «for å la seg tjene, men for selv å tjene» (Matt 20,28).

Den som er født av Gud, har hans sinn, og den som en gang vil stå ved hans side, går hans vei. Å tjene lærer vi bare i Lammets skole. Bare den ydmyke kan tjene. Derfor kalte de gamle ydmykheten «tjenersinn».

Hvorfor er vi omvendt? «For å tjene», sier Paulus (1 Tess 1,9). Hva skal du bruke evnene dine til? Til å tjene! De rike i menigheten stiller som regel de største kravene og tenker ikke på sin egen plikt. Hva skal du bruke det du eier, til? Til å tjene! Om bare alle omvendte visste det! Da var det med ett slag slutt på all nød for fattige misjonsselskaper.

Bibelen viser oss Jesus fremfor alt i to skikkelser: tjenerens og Lammets. «Se, min tjener!» (Jes 42,1) er Herrens kjæreste navn på ham i Det gamle testamente.

Han tjente oss med sitt ord. Han kunne styrke de trette, trøste de bedrøvede, skremme de selvsikre, refse dem som ikke var oppriktige, og lære dem som fór vill. «Du har det evige livs ord», sa Peter (Joh 6,68).

Hvordan taler du? Kan du, etter å ha snakket med noen, løfte øynene mot himmelen og si: «Far, legg det jeg nå har sagt, ned i hjertet, la det spire og bære frukt!»? Eller må du kanskje si: «Tilgi, dekk over det!»? Hvilke ord bruker du? Er det ord som dreper, eller ord som gir liv? Ingen av ordene dine forsvinder. De kommer igjen i en eller annen form, hos deg selv eller hos andre.

Mirjam talte med Aron om broren Moses, og begge talte sammen mot ham (4 Mos 12). Først taler en om sin neste, så mot ham. Mirjam la gift i Arons sjel og fikk ham til å synde. Å, denne sladrelysten! Den er en ild som eter om seg, og den er den sykdommen Guds folk lider mest av.

Når du taler med din bror, og det går ut over andre, legger du en gift i sjelen hans som han ikke lett blir kvitt. Blir andres feil dekket over ved at du tier, eller ved det du sier? Hjelper du dine brødre og søstre til å bli frelst? Eller blir andres synder og lidenskaper vekket og næret av ordene dine? Driver også du denne djevelens kolportasje?

Fordi mange ikke kan holde tungen i tømme, og fordi Gud ikke har noen snor å binde den med, legger han ofte en tung byrde på. Og Guds byrde trykker, det

merker en nok. Mirjam ble spedalsk. Her viser Gud tydelig at han ser på baktalelse som en motbydelig, stinkende sykdom.

Her ligger hemmeligheten bak at så mange Guds barn lever et sykt og dødt kristenliv. Å, giften fra sladrelysten og dømmesyken har drept dem! Langt mer enn vi tror, gjør vi oss skyldige i andres feil, fordi vi ikke har lært å omgås andres vanhellighet på en hellig måte. Går vi i hans skole som sa «Venn!» til Judas (Matt 26,50), og som leget Malkus' øre, da lærer vi det.

Han tjente oss med sitt hellige liv. Det han etterlot disiplene, var et forbilde (Joh 13). Apostlene og de mange martyrene hadde ikke gått i døden for evangeliets skyld om ikke deres Herre først var død. Ingen hadde båret de mange lidelsene for evangeliets skyld om ikke Herren først selv hadde båret de største.

Hva er det som har tatt glansen og tiltrekningskraften bort fra kristendommen i våre dager? Ganske sikkert dette: at det er så liten forskjell på et Guds barn og et verdens barn i kjærlighet, tålmodighet og selvfornektelse. Livet er menneskenes lys, ikke ordene. Det som gir livet verdi, er et godt eksempel. Paulus talte aldri med større myndighet enn når han kunne si: «Se på meg!» «Følg meg!»

To ting bruker Gud for å føre menneskene til lyset: sitt hellige ord, og hellige mennesker som lever etter ordet. «Når Ordet blir kjød» – det vil si tar skikkelse – «da ser en herlighet» (Joh 1,14). I vår kristenhet finnes Guds ord i nesten hvert hus, men mange steder er det nesten som dødt. Det får liv først når det har maktet å skape et hellig menneske.

Paulus hadde sikkert glemt de ordene som falt da han stred med Stefanus i synagogen for de greskfødte jødene. Men Stefanus' forklarte ansikt i dødsstunden, den gleden han viste da han ga sitt liv, bønnen for fiendene hans – alt dette var ganske visst preget uutslettelig inn i Paulus' sjel. Og det viste seg som en seirende Guds kraft i de forfølgelsene han selv måtte lide.

3. Lammet lærer deg å bære

«Han bar!» leser vi igjen og igjen, og enda oftere ser vi det. Men med det menes ikke det øyeblikket da han som offerlammet tok menneskenes synd på seg og bar den opp på korset. Nei, her tenkes det på hvordan han bar i det hele, slik det kom til syne i det daglige livet.

Etter hans eget vitnesbyrd lå makten hans i at han «satte sitt liv til» (Joh 10,17). Den lå ikke i at han talte – og talte det som ingen ennå hadde talt – eller i at han mettet fem tusen mennesker med fem brød og to små fisker. Heller ikke i at han vakte opp døde. Alt dette var makt. Men hans makt var at han satte livet til. Og det gjorde han ikke bare på korset. Nei, hele livet hans på jorden besto i at han stadig «satte livet til».

Allerede i de daglige vanskelighetene ofret han seg til Gud, drevet av Den Hellige Ånd. Slik ble han modnet til å bære fram det store offeret på korset. Ikke tatt imot av sitt eget folk, ikke forstått av disiplene sine, erklært for sinnssyk av familien sin, stemplet som forfører av folkets ledere – alt dette krevde stor bærekraft.

«For slik som han er, slik er også vi i denne verden» (1 Joh 4,17). Derfor sier han i Åp 3,12: «Den som seirer, ham vil jeg gjøre til en støtte i min Guds tempel.» Hva skal støtten brukes til? Ikke til pynt, men til å bære en byrde. Folk som vil beundres, er ikke støtter. De faller sammen straks det blir noe tungt å bære. Folk som er nærtagende, er ikke støtter. For å være nærtagende er nettopp det motsatte av å kunne bære.

Når jeg står på jernbaneperrongen og ser vognene foran meg, faller blikket mitt svært ofte på det hjørnet av vognen der det står hvor mange tusen kilo den kan bære. Da melder det alvorlige spørsmålet seg: «Hvor stor bærekraft har du?» Vi trenger folk som har det, særlig i våre kristne menigheter, der en nærtagende og splittende ånd så ofte trenger seg inn.

I Guds hus heter det: «Bli under byrden!» – slik støtten står under sin. Det vil si: Vær tålmodig! Hvordan seiret Jesus? Ikke på annen måte enn som lam. Hva kjennetegner lammet? Både i Det gamle og Det nye testamente heter det: «Han bar!» De som følger Lammet, er de som kan bære. Den som ikke kan det, har ikke Den Hellige Ånd.

En kan slå på klippen, og den gir levende vann. Da de slo på klippen Jesus, slo ham i hjel, strømmet det ikke annet enn kjærlighet og liv fra ham. Hva strømmer det fra oss når vi blir slått? Levende vann eller det bitre vannet fra Mara?

Da Stefanus ble steinet av sine landsmenn, ropte han med forklaret ansikt: «Herre, tilregn dem ikke denne synden!» (Apg 7,60). Og da Paulus var støtt bort av sitt folk, kunne han si: «For jeg skulle ønske at jeg selv var forbannet bort fra Kristus for mine brødres skyld, mine slektninger etter kjødet» (Rom 9,3). Det er bærekraft! Det er kristendom! Det er praktisk nåde!

Bibelen taler ikke bare om tilgivende, forberedende og gjenopprettende nåde og så videre, men også om en «praktisk» nåde. Spør vi Peter hva nåde er, svarer han: «Dette finner nåde, om noen … tåler sorger når han lider urettferdig» (1 Pet 2,18–21). Begge Peters brev handler i det store og hele om denne nåden.

Spør vognkontrolløren som løper langs hurtigtoget når det kjører inn på stasjonen, mens han slår med hammeren på hvert hjul: «Hvorfor gjør De det?» Han svarer: «For å se om hjulet er i god stand.» «Hvordan vet De at alt er i orden?» «Det er det når tonen er full og klar.»

Å la seg slå og samtidig være rolig – det er å bestå prøven, det er å forkynne evangeliets forunderlige lys for verden, det er å vise den Mesteren.

En prest som noen hadde gjort urett mot, sa forbitret til hustruen sin: «Jeg skal vise ham hvem som er herre!» «Hvilken herre?» spurte hustruen mildt. Presten ble forskrekket og sa skamfull: «Ja, denne gangen ville jeg nok ikke ha vist ham Mesteren, men meg selv.» Andre kan en bare vise den rette veien ved å gå i Lammets fotspor og følge ham i kjærlighet, ydmykhet og troskap.

4. Lammet lærer deg å være ydmyk

«Jeg er … ydmyk av hjertet», sier han, «lær av meg!» (Matt 11,29). «Vi har stoltheten vår fra en annen, vi må også få ydmykheten vår fra en annen», har en sagt. Av naturen er ingenting mer fremmed og uforståelig for oss enn ydmykhet. Derfor er det heller ikke noe vi har mindre av.

Det sikreste beviset på at vi er ydmyke, er at vi ikke lenger går av veien for ydmykelser, at vi kan takke for dem, ja, til og med finner glede i dem. Paulus' ord «Derfor vil jeg helst rose meg av min skrøpelighet» (2 Kor 12,9) betyr også: «Jeg finner glede i alt som ydmyker meg.»

Dit er jeg ennå ikke nådd. Men jeg husker ennå tydelig det øyeblikket da jeg – for ikke lenge siden – for første gang kunne takke mennesker som hadde ydmyket meg. Før hadde jeg bare tatt imot ydmykelsene og tålt dem, fordi det nå en gang ikke kunne være annerledes. Men Paulus fant glede i alt som ydmyket ham. Og Peter sier: «De ydmyke gir han nåde» (1 Pet 5,5).

Hver gang vi går av veien for en ydmykelse, går vi glipp av en nåde. Å, hvor mye nåde har vi ikke da mistet! Peter sier videre: «Ikle dere ydmykhet.» Ydmykheten er kappen som verner oss mot kulde overfor andre.

Hva er ydmykhet? Ydmykhet er ikke en dyd, men den jordbunnen alle andre dyder trives i. Ingen dyd som ikke har vokst i denne jorden, har noen verdi. Derfor sier Jesus til alle som kommer til ham, at de først og fremst skal lære én ting av ham: ydmykhet!

Ydmykhet er den kraften som kan sette seg selv lavt. «Han fornedret seg selv», sier Paulus i Fil 2,8. Ydmykheten fører oss dit at vi selv ikke lenger er noe, men Gud alt. Den søker ikke sin egen ære og viser alt bort fra seg selv. Slik gjorde den berømte engelske misjonæren som, etter at biskopen hadde holdt en lovtale over ham i en stor forsamling, bare sa fram dette lille verset:

> Se hit, her står jeg, arme, fordømt til vredens ris! Deg over meg forbarme, ditt nådeglimt meg vis!

Ydmykhet er en kraft som heller gjør mindre enn større ut av det den gjør. Den vil ikke vekke oppsikt og skape stemning for seg selv. Hvorfor sa Jesus da han vakte opp Jairus' datter: «Hun er ikke død, hun sover» (Luk 8,52)? Han ville ikke vekke oppsikt. Vi derimot gjør som regel saken riktig svart til å begynne med, så den kan se så mye hvitere ut etter at vi har hatt med den å gjøre. Eller vi gjør den riktig liten, så den kan stå fram så mye større.

Ydmykheten vet ingenting om seg selv. Den vet heller ikke at den er ydmyk. Den er en kraft som ikke kan noe av seg selv. Den kan bare underordne seg og være avhengig. Gang på gang sier Jesus: «Jeg kan ikke gjøre noe av meg selv» (Joh 5,30). «Min Far … er større enn alle», sier han i Joh 10,29. I Åp 1,1 viser han hvordan han er avhengig av Faderen også etter at han er opphøyd til å sitte ved Faderens høyre hånd, ja, har fått all makt i himmelen og på jorden: «Jesu Kristi åpenbaring, som Gud ga ham.»

Den største ydmykheten ser vi hos den treenige Gud selv. Faderen og Sønnen banet vei for «Åndens rike», som vi nå lever i. Ånden og bruden sier: «Kom, Herre Jesus, kom snart!» De baner vei for Sønnens rike, det tusenårige.[1] Sønnen, Ånden og bruden fører «Faderens rike» hit, der Gud vil være alt i alle, der han vil være den rette far for alt som kalles barn i himmelen og på jorden (Ef 3,15). Derfor kan vi bare lære hva ydmykhet er, av Kristus, som har åpenbart Gud.

Å «bli ydmyk» lærer den som er «rotfestet og grunnfestet i kjærlighet» (Ef 3,17) ved troen på Kristus. Denne kjærligheten er nettopp ydmykhet. Derfor heter det om Jesus: «Som han hadde elsket sine egne som var i verden, slik elsket han dem til det siste.»

Ydmykhet er en kraft som kan behandle dem som står langt under en selv, som brødre. Han skammet seg ikke ved å kalle disiplene sine brødre, enda de flyktet fra ham i den tunge timen, ja, enda Peter fornektet ham. Ydmykhet er den kraften som kan bære andre. Fordi den ydmyke setter seg selv nederst, tviler han ikke på andre. Derfor er ydmykheten en av de vakreste sidene ved Guds Lam. Å, søk heller ikke du noen annen skjønnhet!

Ydmykhet er den kraften som kan vise særskilt vennlighet mot den som har forbrutt seg mot den, slik Frelseren gjorde mot Peter: «Gå og si til mine brødre og til Peter at jeg lever.» Vi hjelper ikke folk til å bli ydmyke ved å trekke oss bort fra dem, men ved å elske dem og gå etter dem slik Jesus gjorde med Peter. Slik viser vi dem den veien de må gå for å ydmyke seg.

[1] Læren om et tusenårsrike på jorden før den siste dom deler ikke den lutherske kirke (Den augsburgske bekjennelse art. 17).

5. Lammet lærer deg å fornekte deg selv

«Han ga av seg selv avkall på å være Gud lik», leser vi om ham i Fil 2,7.[1] Den dypeste betydningen av korset er å fornekte sitt eget liv. Paulus sier det slik: «Han døde for alle, for at de som lever, ikke lenger skal leve for seg selv» (2 Kor 5,15). Først når vi kan si med Paulus: «For ingen av oss lever for seg selv» (Rom 14,7), har vi forstått korset og erfart kraften i det.

Fallet til våre første foreldre besto i at de gjorde seg selv til midtpunkt. Den sjelen som gjør det i dag, vil erfare at følgen blir fall og død, atskillelse fra Gud og fiendskap mot ham. I alt som er selvisk, virker Satans makt; der brenner helvetes skjulte ild. Så lenge vi nærer vårt eget liv, holder vi oss selv under Guds forbannelse, for på korset har Gud forbannet alt selvisk vesen.

Å «leve for seg selv» er å være mot Gud. Vårt eget jeg er det samme som «kjød», og «kjødets attrå er jo fiendskap mot Gud» (Rom 8,7). Kjød er den inngrodde egenkjærligheten. Det egenkjærlige mennesket vil ha alt for seg selv og selv være midtpunktet i alt. Lykkes ikke det, trekker det seg dypt skuffet tilbake.

Den hellige skrift viser oss vårt eget jeg, selvet, i seks hovedformer: i selvtilliten vår, i at vi vil hjelpe oss selv, i selvbehag, egennytte, egenvilje og selvopphøyelse. Alt dette kalles ellers også «det tusenhodede uhyret», «mor til alle synder og all elendighet», «den mørke tyrannen» og så videre. La oss se på disse seks formene!

Selvtillit

Det er ikke nok at vi betror oss til Gud; han må også kunne betro seg til oss. I Joh 2,24 heter det: «Men Jesus selv betrodde seg ikke til dem, fordi han kjente alle.» Jesus kan ikke betro seg til folk som bare vil se og ta imot. Å undre seg er ennå ikke tro. Da Jakob så himmelstigen, undret han seg over Guds godhet og hellighet, men han trodde ennå ikke på den.

Hvem kan Jesus betro seg til? Til dem som ikke stoler på seg selv! Til dem som følger ham helt til korset, som står under korset, og som ikke lenger spør etter gaver og velsignelser, men søker ham. Johannes var den eneste disippelen som fulgte Jesus helt til korset, og til ham betrodde den døende Mesteren sin mor, det kjæreste han eide på jorden.

[1] NB: «men uttømte seg selv idet han tok en tjeners skikkelse på seg».

Vi vet slett ikke hvor dypt selvtilliten stikker i hjertet vårt, før det som vi bevisst eller ubevisst har støttet oss til, blir tatt fra oss. Vet dere hvorfor Gud førte Israels folk ut i ørkenen? For at de skulle lære å se opp og vente alt ovenfra. I Gosen fikk de fra jorden det de trengte. Men nå sto de i ørkenen med den tørre, hete sanden under føttene, og da måtte de si til hverandre: «Får vi hjelp, må den komme ovenfra.»

Og ganske riktig: Ovenfra kom brød, kjøtt, ja, til og med vann. «Moses slo på klippen, og det fløt vann ut!» Slik tar Gud bort alt under føttene våre, til vi ikke har noe igjen unntatt ham. Gud har det høyeste mål for øye – å føre oss inn i selvfornektelse.

Alt sikter på at vi skal lære å betro oss til ham. Til det hører ofte nederlag. Du kjemper av all makt mot synden, og du har det vanskelig. Du ber alvorlig og oppriktig: «Å Gud, hjelp meg og stå meg bi!» Men Gud later som om han ikke vil høre. Du roper enda inderligere om hjelp, men det ser ut som om han ikke har hjerte for deg.

Er han da virkelig ubarmhjertig? Nei! Nettopp fordi han er barmhjertig, kan han ikke hjelpe deg. Ellers ville du ikke bli kvitt selvtilliten din og ikke lære å kjempe troens gode strid – den som vinner den seieren Mesteren har vunnet. Du lærte ikke å si: Jesus alene! Du ville fortsette med det gamle: Jesus og jeg!

Peter, selvtillitens mann, kunne til slutt ikke frelses uten gjennom et fall. Og Herren førte ham dit at en annen spente beltet om ham. Han lot seg føre og rakte hendene ut mot Mesterens sterke, trofaste og milde hyrdehender.

Om Jakob sier en vanligvis at han kjempet med Gud. Men i 1 Mos 32 står det: «Da kom det en mann og kjempet med ham.» Og da Jakob lå på jorden med hofteleddet vridd av ledd, ropte han: «Jeg slipper deg ikke uten at du velsigner meg» (1 Mos 32,24.26). Før hadde han alltid velsignet seg selv. Etter at Paulus hadde vært blind og hjelpeløs, kunne han si: «Alt makter jeg» (Fil 4,13). – En egen form for vårt eget jeg er:

At vi vil hjelpe oss selv

Ingenting synes vanskeligere for naturen vår enn å tie og vente. Det virker mye lettere å handle, selv om vi kommer i vanskeligheter av det. «Herre, skal vi slå til med sverd?» sier vi med Peter (Luk 22,49). «Herre, vil du at vi skal by ild fare ned fra himmelen?» sier vi med Johannes (Luk 9,54).

Sauls fall begynte med at han ikke kunne vente til Gud kom til ham. Hadde han ventet bare noen timer til, ville Herren ha stadfestet kongedømmet hans for alltid. Selv Abraham, som i Guds skole hadde lært å vente som ingen annen, gjorde seg skyldig i denne synden da han lot Sara gi ham egypterinnen Hagar til medhustru, for å få gjennom henne den ætten Gud hadde lovet ham.

Derfor tidde Gud overfor ham i tretten år. Han hadde tatt ledelsen ut av Herrens hånd. Han ville forkorte ventetiden, for han trodde at han måtte hjelpe Gud. Ingen vil tvile på at vi ikke er bedre enn Abraham. Utallige ganger har vi hjulpet oss selv, eller i det minste villet hjelpe oss selv, og dermed skaffet oss store vanskeligheter og bedrøvet Gud.

I Salme 37 finner vi tre slags bønnesvar. For det første: «Gled deg i Herren! Så skal han gi deg det ditt hjerte trakter etter» (v. 4). For det andre: «Velt din vei

over på Herren og stol på ham!» (v. 5). For det tredje: «Vær stille for Herren og vent på ham!» (v. 7).

Det finnes ting vi ønsker oss i dag, og i morgen gir Gud oss dem. Det finnes ting vi betror Gud, og vi får erfare at han handler. Men det finnes også ting der det er nødvendig å roe sjelen og si til den: «Vær stille og vent på ham!»

Av disse tre – å «gi seg over til Gud», å «gi seg hen til Gud» og å «overlate seg til Gud» – er det siste det vanskeligste. Bare den som har gitt seg over til Gud, kan gi seg hen til ham, og bare den som har gitt seg hen til ham, kan overlate seg til ham. Over til Gud gir vi oss bare én gang. Men hen til ham gir vi oss bevisst dag for dag, og slik lærer vi å overlate oss til ham – også i de onde dagene.

Først når vi øver oss i troen, kan Gud prøve oss i den – ikke før! I 1 Mos 15 leser vi hvordan Gud satte Abrahams tro på prøve ved å la ham vente på Gud mens han ofret.

Et annet trekk ved viljen til å hjelpe oss selv er at vi går av veien for vanskeligheter. Vi prøver alltid å skjære eller høvle av korset Gud har gitt oss, så det skal bli lettere og mer bekvemt å bære. Det gjorde ikke Jesus. Han bar sitt kors. Hans etterfølgere kjennes på korset.

Når du skjærer stykke for stykke av korset ditt, blir det til slutt ingenting igjen av det – men da er det heller ikke noe igjen av Frelseren. Du sier: «Den og den må ut av huset; han gjør livet bittert for oss!» Hva er det annet enn å skjære av korset? Du trekker deg tilbake, for «de forstår meg ikke», sier du. Hva er det annet enn å gjøre korset ditt mindre?

Selv om judeerne ville steine Jesus, gikk han til dem igjen. Og da disiplene forbauset spurte: «Du drar dit igjen?», svarte han: «Den som vandrer om dagen, snubler ikke» (Joh 11,8–9). Vri deg ikke ut av de rå hendene. Gud bruker dem til å gjøre oss fullkomne.

Om Jesus leser vi: «Og soldatene flettet en krone av torner som de satte på hodet hans» (Joh 19,2). «Min rygg bød jeg fram til dem som slo … Mitt ansikt skjulte jeg ikke for hån og spytt» (Jes 50,6). Han hadde hatt makt til å hjelpe seg selv, men han brukte den aldri. – En langt styggere side ved vårt eget jeg er:

Egennytten

Hva er den? Det motsatte av uegennytte. Den egennyttige er en røver, for han stjeler fra Gud det som hører Gud til, og drar til seg det som hører andre til. Egennytten driver ikke bare sitt ulykkelige spill ute i verden, men også i de frommes forsamlinger, i de rettferdiges hus, ja, i hjertene til dem som vil følge den uegennyttige Jesus.

Det er egennytte når en vil se fromere ut og be vakrere enn andre, når en alltid vil ha fordelen på sin side. Men Skriften sier: «Forbannet være den som farer med svik» (Mal 1,14). Mye splittelse mellom Guds barn kommer av egennytten, denne mørke tyrannen. Var egennytten styrtet fra tronen sin, ville himmelen alt være på jorden.

«Gå til mauren … se dens veier og bli vis», sier Salomo (Ordsp 6,6). Hva kan jeg først og fremst lære? Uegennytte! Hvordan kan vintreet bli fruktbart? Bare ved uegennytte – ved at det gir saften sin til vinranken, som igjen bærer frukten.

Å, hvor mange krefter og gaver, hvor mye nåde går ikke til spille ved egennytten! Hvor mye arbeid blir ikke liggende ugjort på grunn av den! Hvor mange sjeler går ikke fortapt, hvor mange vakte sovner ikke inn igjen, fordi de som skulle veilede dem, har vært egennyttige!

Egennytten kan bare utføre det som virker stort, og venter bare noe av betydningsfulle mennesker. Mottoet dens er: «Jeg føler at jeg har nok i meg selv! Alt må være til for meg, ellers har det ingen verdi.» Men når kjærligheten våkner i oss, dør egennytten. Da hersker ikke lenger kjødets lov, men Åndens.

Da spør vi ikke lenger: Hvor mye må jeg gi opp for Jesu skyld? Heller ikke: Hvor mye kan jeg gi opp for Jesu skyld? Men: Hvor mye får jeg lov til å gi opp for ham som har elsket meg og gitt seg selv for meg? Egennytte er det motsatte av hengivelse. En har sagt: «Sann hengivelse trakter alltid etter å få lov til å gi opp seg selv, og den regner alt det for tap som ikke kan gis opp for Jesu skyld.»

Det er egennytte når en vil vekke medlidenhet hos mennesker, når en ennå kan bli fornærmet, når en venter takk av mennesker, når en ikke vil la seg tjene. Det egennyttige, kjære jeg passer nøye på at hvert øye ser og hvert øre hører ham, «den tålmodig lidende», og kan ikke fatte at ikke alle har medlidenhet med ham. Det tydeligste tegnet på egennytte er klagen over andre.

Vet dere hva som var hemmeligheten i Abrahams liv, hva mottoet hans var? Disse få ordene: «Jeg vil ikke ha noe» (1 Mos 14,24). Hvordan han levde etter dem, vet vi godt. Der har dere også svaret på hvorfor Gud sa til ham: «Jeg vil velsigne deg! I din ætt skal alle jordens slekter velsignes. Landet du står på, vil jeg gi deg og din ætt!»

Hvorfor kunne Gud gjøre dette? Fordi Abraham ikke søkte noe for seg selv! Han var kommet bort fra seg selv, og det er sikkert troens edleste frukt. Stor var troen hans, men enda større var uegennytten hans. Uegennytte er kjærlighet, for i kjærligheten dreier det seg som kjent ikke om «jeg», men om «du».

Noen mener at Paulus tegnet Abrahams skikkelse uten å nevne navnet hans da han skrev kjærlighetens kapittel, 1 Kor 13. For summen av kapitlet – at kjærligheten «utholder alt, tror alt, håper alt, tåler alt» (1 Kor 13,7) – hvem passer den bedre på enn på ham? Å, la oss gjøre hans livsmotto til vårt! Så får vi en velsignelse av denne timen som vi kan leve på. –

Den fjerde formen for vårt eget jeg er:

Egenviljen

Det beste vi kan gi Gud, er vår egen vilje. «Jeg har gitt Gud min beste kraft, men det som faller meg tungt, er å gi min egen vilje», sa en arbeider i Guds rike til meg for en tid siden. «Nei», svarte jeg, «da har De ikke gitt Gud den beste kraften, når De ennå har Deres egen vilje.»

Det største offeret et menneske kan gi Gud, er sin egen vilje. Gud har ikke behag i noe annet offer så lenge vi holder fast på vår egen vilje. Kjære venn, les Hebr 10,6–10: «Brennoffer og syndoffer hadde du ikke lyst til. Da sa jeg: Se, jeg kommer … for å gjøre din vilje, Gud.» Ikke offer vil Gud ha av oss, men viljen vår. Vet De hvilket spørsmål Paulus først stilte Jesus? «Hva skal jeg gjøre, Herre?» (Apg 22,10).

Sann omvendelse er sikkert ikke noe annet enn beslutningen om å gi opp sin egen vilje én gang for alle og i alle ting gjøre det Gud vil. Og hele livsoppgaven vår er ikke å gjøre dette eller det for Gud eller gi ham dette eller det, men i å «gjøre Guds vilje»!

Å, hvor mye egenvilje det er i arbeidet for Herren, ja, til og med i bønnene! En legger planer, legger dem fram for Gud og sier: «Se, kjære Herre, dette vil jeg gjerne gjøre for deg. Skriv under på det!» Nei, la Gud legge planene, og la deg lede av Guds Ånd på Guds veier.

Bergprekenen handler om den «dypere renselsen», og der er det også tale om renselse fra falske bønner. Der får vi en mønsterbønn som sier: «Skje din vilje, som i himmelen, så òg på jorden» (Matt 6,10). Jakob sier ikke: «Om Herren tillater det», men: «Om Herren vil» (Jak 4,15). Det er en stor forskjell. Det er også forskjell på om jeg underkaster meg Guds vilje, om jeg gir meg hen til den, eller om jeg gjør den med glede.

Lammet lærer oss å gjøre Guds vilje med glede. Det viser oss at vi har fått en vilje bare for å gjøre Guds vilje. Getsemane er på én gang det dypeste og det høyeste punktet i Frelserens liv, og der sa han: «Far … la ikke min vilje skje, bare din» (Luk 22,42). «For å oppnå den gleden som ventet ham, led han tålmodig korset» (Hebr 12,2). Det var fordi hans Far ville det.

Til alt sa han: «Ja, Far, for slik skjedde det som var deg til behag» (Matt 11,26). Han ville det Gud ville. Han hadde aldri en tanke eller et ønske som ikke stemte helt med Farens vilje. Det var hans «åk» (Matt 11,29). Derfor kunne han glede seg over en uforstyrret, fullkommen hvile. Og han innbyr også oss til å ta hans åk på oss, så vi kan finne hvile for sjelene våre.

«Jeg hviler på en tredobbelt pute», sier Pearson, «nemlig Guds uendelige kjærlighet, visdom og makt.» For ham var Guds vilje det samme som disse tre, og derfor fant han hvile.

Israels folk tok egenviljen sin med seg fra Egypt. Derfor kunne de ikke komme inn til Guds hvile (Hebr 3,11). For når vi vil noe som Gud ikke vil, bringer det forstyrrelse, uro og smerte i vårt indre, ja, det skiller oss fra Gud. Av egenvilje kommer egensindighet, og av den ofte avsindighet. Egensindighet har brakt flere på sinnssykehus enn vi tror.

Egenviljen forstyrrer ikke bare freden i hjem og samfunn, men også i hjertet. Hvordan Gud ser på egenviljen, leser vi i 1 Sam 15,23, der Samuel sier til Saul: «Gjenstridighet er ikke bedre enn trolldoms-synd, og tross er som avgudsdyrkelse.» Saul blandet sin vilje og Guds vilje sammen og sa: «Jeg har fullført Guds vilje!» Derfor ble han forkastet. Egenviljen kostet ham kongeriket. –

Den neste formen for vårt eget jeg er:

Selvbehag

I Rom 15,1–3 heter det: «Vi som er sterke, skylder å bære skrøpelighetene hos dem som er svake, og ikke være oss selv til behag. … For heller ikke Kristus levde seg selv til behag.» Ifølge disse ordene har selvbehaget røttene sine i innbilningen om at vi selv kan makte alt.

Peter hadde gitt opp å være fisker og kunne si: «Vi har forlatt alt» (Matt 19,27). Men seg selv og sin egen kraft hadde han ikke forlatt. Det lærte han først etter

fallet sitt. En sier: «Slik som vår egenrettferdighet er gjort til skamme ved vår omvendelse, og vi har tatt imot Kristi rettferdighet, slik må også vår egen kraft før eller senere bli gjort til skamme, så Kristi kraft kan bo i oss.»

Å, om bare Guds barn ville forstå at deres egen kraft er en av deres største fiender! Å, om arbeiderne i Guds rike kunne se at deres egen kraft er det største hinderet for å bære frukt for Gud! Guds kraft kan aldri fullendes uten gjennom vår skrøpelighet (2 Kor 12,9).

Guds kraft kan til en viss grad virke ved siden av og sammen med min kraft. Men fullkommen i oss blir den ikke før vi er gjort «svake i Gud» (1 Kor 1,25).[2] Derfor sier David: «Han bryter ned min kraft og omgjorder meg med sin.» Gud fører alltid dem han vil bruke, inn i sin svakhet. Sin mest fullkomne tjener førte han inn i den største svakhet. Dypere ned enn til korset kan ingen komme, og dit førte Gud ham.

At Kristus var fri for alt selvbehag, ser vi best når vi skriver Hebr 1,3 og Jes 53,3 ved siden av hverandre: «Han er avglansen av hans herlighet» og «Foraktet var han». Den makten Gud ga sin Sønn, besto i å bli den mest foraktede, og budet Gud ga ham, var at han skulle sette livet til (Joh 10,17–18).

Nå har vi en praktisk utlegning av det kjente ordet i Joh 1,12: «Men alle dem som tok imot ham, dem ga han makt.»[3] Hvilken makt? Makt til å sette livet til! Er det makt? Ja, det er Lammets makt! Den alene går av med seieren. Derfor betyr det å «føres videre» ikke noe annet enn å «føres dypere ned». Og når vi ber: «Herre, styrk meg!», går Den Hellige Ånd i forbønn for oss og sier: «Herre, bøy meg ned!»

Selvbehag kommer alltid av følelsen av egen kraft og overlegenhet. Der det er avmakt, er det ikke selvbehag. Hvorfor dømmer du din bror? Hvorfor gir du opp din bror? Hvorfor klager du over ham? Hvorfor søker du anerkjennelse? Hvorfor stiller du krav? Hvorfor skammer du deg over simpelt arbeid? Fordi du har behag i deg selv!

Hvorfor liker du å snakke om deg selv? Du synes godt om deg selv. Av en forbryter må en presse ut hvert ord når en vil få ham til å snakke om seg selv. Er vi noe annet enn benådede forbrytere? En kan snakke om alt med mindre fare enn om seg selv. Jesus sier om Satan: «Når han taler løgn, taler han av sitt eget» (Joh 8,44). Faren er stor: vi lyver lett når vi taler om vårt eget. –

Josef fant behag i seg selv i hjemmet og blant brødrene sine. Derfor snakket han om fortrinnene sine, noe som jo ikke var helt uberettiget. Men han måtte gjøres fri fra dette før Gud kunne sette ham på den plassen han ville ha ham. Han kom i fengsel, og der lutret og renset Gud ham for alt selvbehag.

Den sjette formen for vårt eget jeg er:

Selvopphøyelse

«Jeg søker ikke min egen ære», sa Herren (Joh 8,50). Samson brukte den styrken Gud ga ham, for seg selv i stedet for å bruke den for Gud. Han rykket opp portstolpene i Gasa og bar dem opp på et fjell. Med styrken sin skulle han frelse Israel, men i stedet brukte han den til å vise sin egen kraft.

[2] NB: «Guds svakhet er sterkere enn menneskene».
[3] NB: «dem ga han rett til å bli Guds barn».

Gjør ikke også vi oss skyldige i slikt? Hvor ofte har vi ikke pyntet oss og gjort oss til med det som hørte Gud til, og som burde vært lagt ned i hans helligdom! Akan skulle ha helliget den babylonske kappen og gulltungen til Herren, men han beholdt dem selv for å pynte seg med dem.

La oss være ærlige! Har ikke også vi ofte brukt våre klare tanker og vår veltalende tunge til å forherlige oss selv? Hvorfor det? Fordi vi ennå ikke vet hva herlighet er! Guds herlighet er alltid tildekket og bare synlig for den Gud har åpnet øynene til. Han lot sin Sønn ta en tjeners skikkelse på seg, mannaen var dekket av rim, og paktens ark var overtrukket med uanselig grevlingskinn.

«Overmåte herlig er kongedatteren der inne» (Sal 45,14). Menneskets herlighet er alltid noe utvortes; Guds herlighet er der inne, i det skjulte. «Vi så hans herlighet», sier Johannes (Joh 1,14). Hvor så han denne herligheten? I Guds Sønns ringhet. Johannes så herligheten i hans fornedrelse, derfor kunne han følge ham helt til korset; alle de andre flyktet.

Når denne herligheten en gang lyser inn i hjertet vårt, forstår vi Paulus' ord i Gal 6,14: «Men det skal være langt fra meg å rose meg, uten av vår Herre Jesu Kristi kors!» Da søker vi ingen annen herlighet enn Lammets.

Peter sammenlignet seg gjerne med andre. Han sier: «Vi har forlatt alt!» Og: «Hvor mange ganger skal … jeg tilgi ham?» (Matt 18,21). Overalt skinte selvopphøyelsen igjennom. Derfor trakk også Jesus en sammenligning ved det underlige møtet ved sjøen, da han spurte ham: «Elsker du meg mer enn disse?» (Joh 21,15) – mer?

Men Peter gikk ikke inn på det. Han hadde lært ikke å sammenligne seg med andre. Nå vet han ikke noe mer – verken om seg selv eller andre. Han er bare glad for å kunne si til Mesteren sin: «Herre, du vet alt» (Joh 21,17). Alt hans eget er visnet bort, for Herrens Ånd har blåst på ham (Jes 40,7).

Når hjertet lukkes opp for velsignelsen fra Guds Ånd, slik den beskrives i Esek 36, lar han oss først se urenheten vår, og så renser han oss fra den. Da blir det sant som Gud sier mot slutten av kapitlet: «Dere skal vemmes ved dere selv» (Esek 36,31). Det er det motsatte av selvopphøyelse!

6. Lammet lærer deg å være stille

«Han ble mishandlet … men han opplot ikke sin munn» (Jes 53,7). Det første en lærer i Lammets skole, er å ta hans åk på seg og være stille (Matt 11,29). Skriften taler om å være stille for Gud, stille i håp til Gud og stille i Gud.

Før vi taler med Gud, må vi ha blitt stille for ham. Da Abraham falt på sitt ansikt og tidde, talte Gud med ham (1 Mos 17). I kapittel 15 og 16 ser vi hvordan Abraham talte og handlet mens Gud tidde – ja, hele tretten år. Vi leser i 1 Mos 16,16: «Abram var åttiseks år gammel da Hagar fødte ham Ismael», og i 17,1: «Da Abram var nittini år gammel, åpenbarte Herren seg for ham.»

Det var en lang tid, kanskje den tyngste i livet hans. For det finnes ikke noe tyngre for et Guds barn enn når Herren tier. Nå tier Abraham og lar Gud tale.

Ved å være stille for Gud blir vi stille i håp til Gud. «Bare i håp til Gud er min sjel stille», sier David i Sal 62,2. Dette er allerede et trinn høyere. Det er å betro ham alt, vente alt av ham, ta imot alt av hans hånd og se Faderen bak alt.

Jesus sier i Joh 6,37: «Alle de som Faderen gir meg, kommer til meg.» Det vil si: Alt det han har tiltenkt meg, får jeg. Når han vil at solen skal skinne for meg, kan ingen stå i veien for meg.

Maria var en slik sjel som hadde lært å være stille i håp til Gud. Hun satt ikke forgjeves ved Jesu føtter; hun hadde lært en av de vanskeligste leksene – å tie! Da Marta klaget over henne, tidde hun til Mesteren tok ordet for henne. Hun tenkte: Har han ingen unnskyldning for meg, så har heller ikke jeg det.

Hun forsto Mesteren bedre enn noen av disiplene hans (Joh 12). Det viste hun ved å salve ham til begravelsen. Hun visste: Min Herre må dø; han må ofres for verdens frelse – også for min. Min Herre må legges i jorden og dø som hvetekornet – ellers blir det bare det ene kornet (Joh 12,24).

Ved å salve ham styrket hun ham i dette og sa: «Herre, jeg forstår din vei. Slik hele huset nå fylles av duften av salven, slik skal din død bli en ‹duft av liv› for hele verden. Slik jeg ga deg det beste jeg hadde, slik vil også du i langt høyere grad gi meg det beste du har. Slik jeg nå heller ut den velluktende nardussalven, slik vil utallige komme og gjøre det samme når du ved din død har banet veien for dem.» Det var en stor lise for Herren å bli forstått slik og oppmuntret på veien mot døden.

Men hva gjør Judas? Han sier: «Hva skal det tjene til å sløse bort salven slik?» (Mark 14,4). Sløse? Var det å sløse? Hva sier Maria til det? Hun tier! Hun er stille og venter på Mesterens svar. Og han forsvarer henne og sier: «Hun har

gjort en god gjerning mot meg. … Sannelig sier jeg dere: Hvor som helst i hele verden evangeliet blir forkynt, skal også det hun gjorde, fortelles til minne om henne» (Mark 14,6.9).

Hun er verdt å minnes, og i dag kan vi lære av henne hva det er å være «stille i håp til Gud».

Likevel har ingen vært så fullkomment stille som Lammet. Han var stille da han ikke hadde noe sted å helle sitt hode, stille selv om det var en Judas blant disiplene hans, stille i Getsemane hage, stille på korset.

Stille i Gud! Det er det høyeste trinnet, der vår vilje, våre ønsker og begjær faller helt sammen med Guds, der han til og med virker våre forventninger i oss, slik vi leser i Sal 62,6: «For fra ham kommer mitt håp.» Her er sjelen gått inn til sabbatshvilen, hvilen i Gud. Her nyter den en stillhet som, lik havets dyp, ikke kan røres og forstyrres av noen storm.

«Vi drikker vann fra Bodensjøen», sa en venn til meg for en tid siden. «Men når det blir grumsete?» spurte jeg. «På femti meters dyp blir det aldri grumsete, og så dypt har vi lagt ledningen», svarte han. Å, la oss trenge dypt inn i fellesskapet med Jesus, så skal vi nyte «ro og trygghet til evig tid» (Jes 32,17)!

7. Lammet lærer deg å lide

Hebreerbrevet sier at Gud ville «fullende deres frelses høvding gjennom lidelser» (Hebr 2,10). Det vil si: Gjennom lidelse ble han en fullkommen frelser. Det ble han ikke gjennom ordene, gjerningene og undrene sine, men gjennom lidelse. Og Peter sier at også vi er kalt til å lide (1 Pet 2,21). Det finnes sår som bare kan leges ved sår.

Jeg leste nylig om en ung mann i Baden som lot et stort stykke hud skjære av kroppen sin for å lege brannsårene til søsteren sin. «Om din fiende er sulten, så gi ham å ete. Om han er tørst, så gi ham å drikke. For når du gjør det, samler du glødende kull på hans hode» (Rom 12,20). La deg såre av fienden din, og dine sår vil lege hans sår.

Om Jesus leser vi: «For ved at han selv har lidd …, kan han komme dem til hjelp» (Hebr 2,18). Den som har lidd, kan hjelpe andre som lider, slik vi leser i Sal 105,17–22.

Bibelens menn har hatt hver sin lidelsesskole: én i stille venting, en annen i fengselet, en tredje som forfulgt i fjellene og kløftene, en fjerde i ørkenen og så videre. En har sagt: «Vi blir såret for at vi av den store legen skal lære å forbinde sår og hjelpe andre. Gud hjemsøker oss med trengsler for å lære oss å bære andres nød. Vi må først selv gå i skole før vi kan bli læremestere for andre.

Også vi må bære lidelsens åk og smake det bitre vannet for å bli fullkomne gjennom lidelse. Til disippelens utrustning hører ikke bare et åpent øre og en ‹disippeltunge› (Jes 50,4), men også en rygg som lar seg slå, og et ansikt som ikke skjuler seg for hån og spytt (Jes 50,6).»

Vet du hvilke mennesker djevelen hater mest? Dem som vil lide! Han vet mye bedre enn vi hvilken velsignelse lidelsen bringer oss og andre. Jesus hadde sin hardeste kamp med ham i Getsemane, der han besluttet seg for å gå i døden. Når vi en gang går gjennom livet vårt med dette for øye, oppdager vi at Satans angrep var størst den gangen vi besluttet oss for å tie og lide.

I Joh 15,2 sier Jesus: «Hver den som bærer frukt, renser han, for at den skal bære mer frukt.» Og Faderen, vingårdsmannen, renser oftest gjennom lidelse. Lidelsen er svært ofte vingårdskniven hans.

Skriften taler om fire slags lidelse: straffelidelse, prøvelse, lutringslidelse og lidelse for Kristi skyld. Mirjams spedalskhet var en straffelidelse som skulle tjene til å gjøre henne fri fra dømmesyken hennes. Israels vandring gjennom ørkenen var en prøvelse. Den skulle vise hva som bodde i hjertene deres.

Prøvelsen skal føre til at vi består prøven, så det blir synlig om hjertet mener det ærlig, om sjelen henger ved Herren, om vi er noe eller bare synes å være det. – Josefs lidelse i fengselet og Daniels opphold i løvehulen var ingen prøvelse for dem. Deres lidelse var lutringslidelse. Inn i den fører Gud sine kjæreste barn.

Bare den som først har bestått prøven, kan lutres. Fordi begge var tro, kom denne lidelsen over dem. Det var troskap som brakte Josef i fengselet og Daniel i løvehulen. Kommer den ene lidelsen etter den andre over din bror, så si ikke for raskt: «Han må ha gjort stor urett!»

Han er tvert imot kanskje bedre enn du – nettopp fordi han lider mye. Du kan kanskje ikke bære lidelser ennå; derfor må Gud spare deg for dem. Om den beste og mest fullkomne blant menneskenes barn heter det: «Men det behaget Herren å knuse ham» (Jes 53,10).

Hovedsaken ved bønnesvaret er ikke at vi kan si: Jeg har bedt Gud om dette eller det. Hovedsaken er at Gud har svart på spørsmålene våre, også på dette: «Hvorfor lider jeg? Min nåværende lidelse – hva slags lidelse er den?»

Lidelse utvider hjertet ved å skape medlidenhet. Ingen har slik medlidenhet med de fattige som den som selv har vært fattig. Ingen har så inderlig medfølelse med den syke som den som selv lenge har måttet savne den kostelige gaven det er å være frisk. Det sies at av alle onder er et følelsesløst hjerte det verste.

Med medlidenhet mener jeg ikke å ha eller vise en eller annen medlidende følelse. Medlidenhet er en inderlig og hjertelig deltakelse, som føler en annens byrde og nød like mye som han selv. Slik medlidenhet hadde Moses, Esra, Nehemja og andre. De hevet seg ikke over folkets nød, men stilte seg under folkets byrde. De gjorde folkets skyld til sin egen og bar den fram for Gud.

Slike sjeler holder ofte en hel menighet oppe, og uten dem kan den slett ikke bestå. De er søyler i Guds hus. De er alltid på plassen sin der. De taler ikke høyt i forsamlingssalen, men de ber. De ber for hver enkelt som kommer inn døren. Glede fyller hjertet deres når det kommer inn en som trofast følger Herren, og dyp medlidenhet griper dem når det kommer en som kanskje nylig er falt fra eller har gått bort fra Gud.

8. Lammet lærer deg å være lydig

«Han ble lydig» (Fil 2,8). I disse tre ordene sammenfatter Den Hellige Ånd hele Frelserens liv. De er også høydepunktet i hele hans historie. Hans under var store, hans ord skal ikke forgå, men størst av alt var hans lydighet. Det var hans mat å gjøre Farens vilje (Joh 4,34). Det Jesus åpenbarte for verden, var hans lydighet mot Faderen.

Heller ikke vi eier noen bedre gave eller noen mer virkningsfull preken. Kan vi gi vår neste lydigheten vår mot Gud, har vi gitt det beste.

«Hva er resultatet av helliggjørelsen?» spurte en bror for en tid siden. La oss se på Lammet! Hva var resultatet hos ham? Vi finner det i disse ordene: Han «ble lydig til døden – ja, døden på korset» (Fil 2,8). Gud kunne kreve det tyngste av ham, og han gjorde det med glede.

Den falske helliggjørelsen får mennesket til å tenke stort om seg selv. En taler om erfaringer en har gjort, trinn en har nådd, og så videre. Bibelens helliggjørelse bringer mennesket ned i støvet, tilintetgjør enhver «yndighet i sjelen» og lar bare ett ønske bli tilbake: å tilfredsstille sin Gud. Ifølge 1 Mos 22 og Fil 2 er helliggjørelse ikke noe annet enn lydighet.

Da Jesus sto dypest nede, foran korset, talte han om helliggjørelsen. Han sa: «Og jeg helliger meg for dem, for at også de skal være helliget i sannhet» (Joh 17,19). Brødre, når vi helliger oss slik til korset, til offeret, når vi stiger ned sammen med Frelseren vår til den laveste plassen, da skal også andre omkring oss «helliges i sannhet».

Selv om vi ikke kan være noe annet for våre medmennesker enn et eksempel på lydighet, er det overmåte mye. Ingenting trekker menneskene til seg og får dem til å tenke seg om så mye som et menneske som vandrer i lydighet.

Lydighet gir makt. Kilden til hans seier og hemmeligheten ved hans makt – og også ved vår – ligger i lydighet. Der ligger vår største frihet. Bare den som er fri, kan være alles tjener og hjelpe andre til frihet. I et lydig hjerte har Gud en banet vei.

Det finnes så mange kristne som alltid søker nytelse og tilfredsstillelse for seg selv. De har ennå ikke lært at bare lydige barn er lykkelige barn. Det som i sannhet gir en varig lykke, er ikke noe annet enn lydighet mot Gud. For en sunn sjel gjelder bare ett: å være lydig. Å «gjøre Guds vilje» styrker oss og blir «mat» for oss – langt mer enn å gruble over Guds ord og prøve å forstå det.

Hvorfor har så mange av Guds lam så lite frelsesvisshet? Hvorfor er ikke sjelen deres mettet med Guds fred? Gud gir oss svaret i Jes 48,18: «Å, bare du ville akte på mine bud! Da skulle din fred bli som floden, og din rettferdighet som havets bølger.»

Folk sier: «Jeg mangler tro, jeg har for liten tro, derfor har jeg ingen frelsesvisshet, ingen fred.» Men nei. I de fleste tilfeller er det ikke tro som mangler – for også med skjelvende hånd kan en ta imot kostbare gaver – men lydighet. Det er noe i livet deres som de ikke vil gi slipp på, og som hindrer Den Hellige Ånd i å gi dem vissheten om at de er Guds barn.

Jeg kjente en mann som i hele ni måneder ikke kunne tro forsoningen i Kristus, av den enkle grunn at han var uforsonlig. Han kunne ha bedt og kjempet i ni, ja, atten år til, hvis han ikke hadde ordnet opp i den saken. Det er forskjell på om jeg anstrenger meg for å tro at jeg er frelst, eller om jeg har Den Hellige Ånds vitnesbyrd om at jeg er det.

Ingen som ikke er lydig mot Gud, kan ha tillit til ham. Tilliten springer ut av lydigheten. For Jesus var det helt naturlig å ha tillit til Gud, fordi lydighet var en selvfølge for ham.

Det er ikke nok at jeg er frelst. Jeg må også gå den veien der den frelsen jeg har tatt imot i troen, kan bli virkelighet. Det er lydighetens vei.

For en tid siden skrev en venn omtrent slik til meg: «Det forekommer meg at et av de største hindrene for alltid å følge Jesus ligger i at en hele tiden taler om trosakter, og derfor lite om det fortsatte, voksende kristenlivet. En taler om åndsfylde som en akt, om dåpen som en lydighetsakt, om å bli bevart i fellesskapet med Gud etter å ha gitt seg helt over til ham – som en akt, og så videre.

Det er en stor feil. Like lite som et strå består av enkelte knuter, kan livet vårt med Herren bestå av enkelte akter. Knutene på strået er ikke hovedsaken; de tjener bare til å feste de nye delene. En er redd for veien, og derfor taler en om de enkelte aktene. Da trenger en ikke å gå inn i selvfornektelse, i døden, i kampen, og en blir i kjødet.»

David ber i Salme 25 om tre ting:

– Herre, vis meg din vei! – Led meg på din vei! – Herre, lær meg din vei!

Det er ikke nok at vi vet veien. Vi må også gå på den med føttene våre, og vi må gang på gang bli undervist av Herren for å kunne vandre på den rette veien.

9. Lammet lærer deg å ha tillit

«Han har satt sin lit til Gud!» ropte fiendene hans (Matt 27,43). Jesus bevarte tilliten til Gud helt inn i døden på korset. I det dypeste mørket stolte han på sin Far.

Da han steg ned i Jordan og stilte seg som medskyldig under menneskenes synd, og da han på Tabor-fjellet besluttet seg for å tømme smertens kalk helt, åpnet himmelen seg hver gang, og Guds velbehag lyste synlig over ham. Men da han fullførte sin kjærlighets vei og fullbyrdet Guds vilje på korset, var himmelen mørk og lukket.

I Getsemane var det bare én engel, og ved korset én disippel og noen kvinner, så fiendene med tilsynelatende rett kunne si: «Se hvor langt han er kommet med sin lit til Gud!»

Slik kan det skje at vi minst får kjenne hans velbehag nettopp der vi mest søker å gjøre Guds vilje. Se på Josef! Se på Daniel og vennene hans! På denne måten viser det seg om vi søker ham eller gavene hans.

Det er noe annet å sette sin lit til Gud i de tunge, mørke dagene enn å følge ham i solskinnsvær. Vi leser i 1 Mos 15,6: «Og Abram trodde på Herren, og han regnet ham det til rettferdighet.» Og hva skjedde så? Da kom prøvelsen! Abraham søkte lys, men mørke senket seg over ham. Han søkte Guds ansikt, og redsel falt over ham.

Han brakte Gud offeret sitt, slik Gud hadde befalt ham, og ventet på at Gud skulle komme og ta imot offeret. Men i stedet slo rovfuglene ned på det. Først da det ble mørkt, kom Gud. Og hva fulgte så? Nå kom løsningen: «Din ætt skal bo som fremmede i et land som ikke er deres … Men du skal fare til dine fedre i fred» (1 Mos 15,13.15).

Det var en hard prøve! Men Abraham ble ikke rokket i sin tillit til Gud; han stolte på at Gud var trofast.

Ikke sant? Vi har gjort lignende erfaringer! Da vi trodde vi var nær det målet vi hadde satt oss, flyttet Gud det plutselig et langt stykke fram. Da vi håpet at vi hadde klart den tyngste prøven, kom det en enda tyngre.

Du har kanskje overlatt den syke kroppen din til Gud for at han skulle helbrede den – du vil sette din lit til ham og la ham alene få æren. Du har brakt offeret ditt i dag og venter bedring i morgen, men det ble bare verre. I stedet for at Herren tar imot offeret ditt og stadfester pakten med deg, kommer anfektelser

og får deg til å ta offeret ditt tilbake igjen. Det er jo tydelig at Gud ikke bryr seg om en stoler på ham eller ikke.

Bare vent! Holder du ut i tålmodighet, vil du vinne en stor seier både for deg selv og andre. Vet du hvorfor den omvendte røveren er blitt en så tiltalende skikkelse og en veiviser til lys og fred for så mange tusen? Fordi han trodde – og det nettopp i den stunden da det var mørkt omkring hans Gud.

Det er vanskelig for oss å tro når alt er mørkt omkring oss. Men røveren trodde tross mørket. Var det lett for ham å se Guds Sønn i denne døende Jesus og kalle denne foraktede mannen Herre? Nei, sikkert ikke! Hvem ga ham da slik tillit? Lammet, som han hadde like for øynene.

En lærer ikke folk tillit, men en gir dem den, slik en heller ikke lærer bort trøst, men gir den. Røveren har gitt sin tillit til hundrer og tusener av hjerter.

Gå til et dødsleie der et menneske kjemper i syndens og dødens kvaler! Hold fram frelsesplanen for ham med de mest treffende ord! Det vil ikke nå inn til ham. Men si: «Husk på røveren!» Og se, det lysner i sjelen hans, og tillit og trøst slår seg ned der.

Fortvil derfor ikke om det er mørkt omkring deg, for Herren «vil bo i det dunkle» (1 Kong 8,12). «Ær Gud med din tillit!» «Han satte sin lit til Gud!» betyr også: Han hadde nok i Gud. Nok i Gud! Å, om vi hadde lært det! Da var vi fri for hundrevis av sorger, bekymringer og mye frykt! Gud alt, jeg intet! Hva trenger jeg mer? Hva kan skade meg eller gjøre meg urolig?

10. Lammet lærer deg å arbeide

«Fordi hans sjel har hatt møye, skal han se det og mettes», leser vi om ham i Jes 53,11. Det finnes et sjelearbeid, og det drev Lammet framfor noen annen. Gud kan gi oss ting å se som får de bitre tårene fram. For når vi tar Herrens åk på oss, vil vi finne at hver eneste sjel har evighetsverdi.

Å, hvor harde og uten medfølelse vi er! Å, hvor ofte vi glemmer at arbeidet vårt gjelder udødelige sjeler, at det er et arbeid for evigheten! Mens tusener av mennesker iler mot den evige død med dens lukkede dør, dens evige lenker og endeløse ve, står vi der likegyldige, kraftløse og hjerteløse, fordi vi bare søker vårt eget.

Det er få som kan si med Jeremia: «Mitt øye renner og har ikke ro, det får ingen hvile» (Klag 3,49), fordi folket hans hadde forlatt Herrens lov. Jesus var ikke slik. Han gråt over Jerusalem, han ynkedes over folket. Derfor strømmet også folk til ham. Bare et medlidende hjerte vinner hjerter. Det finnes en medlidenhet som ingen synder i lengden kan lukke øynene for, en medlidenhet som er sterkere enn ord. La oss lære den av ham!

Det sjette kapitlet i 2 Kor, der Paulus taler om arbeidet sitt, begynner med ordet «medarbeidere». Med hvem? Med Gud! Og hvordan arbeider Gud? Paulus sier det i 2 Kor 5,21: «Ham som ikke visste av synd, har Gud gjort til synd for oss.» Kan dere føle – for forstå det kan vi aldri – hva det vil si: Gud har gjort sin Sønn til synd?

Kan dere føle hva det var for Sønnen å bli gjort til synd for andre – for sine fiender! Slik arbeider Gud! Paulus sier: Jeg arbeider som Gud. Jeg gir det kjæreste jeg har; slik han gjorde det, frykter heller ikke jeg for å gi livet mitt.

Les gjennom det sjette kapitlet i 2 Kor og se hvor dypt ned Paulus steg, hvor fullkomment han ofret seg selv, hvilket selvfornektende liv han levde. Si ikke for raskt at du er en arbeider i Guds rike! Kan du si: Medarbeider – med Gud? Er det plikt eller kjærlighet som driver deg? Arbeider du for å miste livet ditt eller for å vinne det?

Bibelen viser oss vanligvis Mesteren vår i to skikkelser: som tjener og som lam. Han kom for å tjene, men tjenesten hans gikk mer og mer over til å bære. Av tjenerskikkelsen ble lammeskikkelsen født. Vi ser enkelte milepæler på tjenerveien hans, og etter hver av dem blir veien brattere og smalere.

Disippelflokken ble mindre fordi målet ble mer bestemt. Og da han vendte ansiktet mot korset, fulgte bare én ham – de andre forlot ham. De kunne nok

fatte at han skulle være tjener, men ikke lam. Den Hellige Ånd førte ham skritt for skritt videre, og for hvert skritt gikk han dypere ned – helt til døden på korset.

Jo nærmere han kom korset, og jo klarere korset lyste for ham, desto tydeligere så en lammeskikkelsen i tjenerskikkelsen. På lignende måte fører Herren sine etterfølgere. Tjenesten deres blir mer og mer å bære. Han fører dem fra forgården inn i helligdommen, der Gud alene er.

Veiens mål

Åp 19,6–8

> Og jeg hørte likesom en lyd av en stor skare, og som en lyd av mange vann, og som en lyd av sterke tordendrønn, som sa: Halleluja! For Gud Herren, Den Allmektige regjerer som konge! La oss glede oss og fryde oss og gi ham æren! For Lammets bryllup er kommet, og hans brud har gjort seg rede. Det er henne gitt å kle seg i rent og skinnende fint lin. For det fine linet er de helliges rettferdige gjerninger.

Vi har talt om «veien i Lammets spor». Nå vil vi gå et skritt videre og tale om veiens mål. Bare den som har et mål foran seg, vil skynde seg og med glede overvinne vanskelighetene på veien.

Målet er den synlige foreningen med Lammet. I Ef 5,31–32 leser vi: «De to skal være ett kjød. Dette mysteriet er stort – jeg taler her om Kristus og menigheten.» Altså er det mer å være «ett kjød» med ham enn å være én ånd med ham.

To unge mennesker forlover seg fordi de er én ånd, men begge venter på den dagen da de skal stå side om side som mann og hustru. Slik er det også med Kristus og menigheten. Menigheten lengter etter øyeblikket da den skal stå ved hans side som bruden, med et herliggjort legeme.

Når Skriften taler om de troendes evige bestemmelse, gir den dem to navn: et kongerike av prester (Åp 1,6) og Lammets brud (Åp 19,7). Dette har ennå ikke gått i oppfyllelse for oss. I beste fall er vi det i åndelig forstand, men det er ikke det fullkomne. Forstår vi særlig disse to navnene bare åndelig, er det til stor skade for at Guds rike kan komme.

Vi må lære å forstå at vi ikke bare har med en person og med ting å gjøre, at vi ikke må stanse ved erfaringene våre, og at det ikke bare gjelder å nyte, men noe langt høyere. Nylig sa en til meg: «Først i det siste er det blitt klart for meg at vi ikke bare har med en person å gjøre. Omvendelsen er en erfaring, syndenes forlatelse er en ting, fred med Gud er en nytelse.

Men alt dette, som vi jo må ha erfart og må eie, er ikke selve målet, bare midlet til å nå det. Målet er den synlige foreningen med Guds Sønn. Derfor må vi ikke bli stående her, hvis vi ikke vil regnes blant de uforstandige jomfruene. For alt dette fremmer ikke Guds rike stort – og det er jo Guds rike det til sist gjelder.»

Vi er selv frelst for å hjelpe til med andres frelse. Og denne frelsen omfatter ikke bare den fortapte verden, men hele skapningen som sukker i smerte. Når Paulus taler om forkynnelsen av evangeliet, utvider han kretsen til alle

mennesker. Men når han taler om frelsen, gjør han kretsen enda større og tar med hele den sukkende skapningen (Rom 8,19–23).

Skapningens sukk gjelder ikke Guds øre, men vårt. Skapningen lengter heller ikke etter at Guds Sønn skal åpenbares, men etter at «Guds barn skal åpenbares» (Rom 8,19). Dermed er skapningens frigjørelse lagt på våre skuldrer og skrevet som skyld på vår regning. Dette gir oss et vidt syn på oppgaven vår: Det siste målet kan ikke være å «komme til himmelen» for å hvile ut der.

Den som stanser her, har ikke forstått sitt kristne kall og vet ikke hva det gjelder i vår tid og for framtiden. Vi er alle lemmer på Kristi legeme. Selv er han hodet, og fra ham venter «hver skapning som er i himmelen og på jorden og under jorden», en full frelse (Åp 5,13).

Vi er ikke ferdige før Kristus, vårt hode, er ferdig, og han er ikke ferdig før han har lagt alt under Faderens føtter, «for at Gud skal være alt i alle» (1 Kor 15,20–28). Til da består saligheten vår i å tjene (Åp 22,3), slik at vi sammen med Sønnen kan legge en fortapt verden under Faderens føtter. Så kommer Guds rike, som Jesus har lært oss å be om i Fadervår: «La ditt rike komme.»

Det siste og fullkomne er nemlig ikke «Sønnens rike», men «Faderens rike», for det er farshuset. Guds rike har to sider, en jordisk og en himmelsk. Den jordiske er «Åndens rike», som vi nå lever i, og «Sønnens rike», som står for døren. Den himmelske siden er «Faderens rike», der han er Far og alle er hans barn.

Gud gir aldri opp, men begynner alltid på ny. Hver gang det ser ut til å gå tilbake, vinner Herren likevel et skritt fram, slik vi ser det i Guds rikes historie. Jesus begynte med tolv menn og ga dem sin Hellige Ånd. Etter Apg 15,14 fikk de i oppgave å «ta ut av hedningene et folk for sitt navn».

Når dette er skjedd, vil Herren komme igjen for å begynne på nytt på jorden med dette frelste folket, og ved dem «forkynne lys» (Apg 26,23) for dem som ennå sitter i mørke og dødsskygge. Det gjelder en «førstegrøde» (Jak 1,18), en skare som skal hjelpe til i frelsesverket.

Etter Skriften er Den Hellige Ånds gjerning nå ikke å omvende verden, men å velge ut et folk av den. I Apg 15 leser vi om det første møtet mellom Kristi tjenere. Der ble de enige om hvilke linjer de skulle arbeide etter og hvilket mål de skulle følge, og målet ble satt klart og bestemt.

Dette gjelder også oss. Den Hellige Ånd kan ikke stadfeste et arbeid som ikke blir gjort etter deres retningslinjer. Det er ikke nok at vi veileder menneskene i omvendelsen til Kristus; vi må selv føre dem til Kristus. Da gjør vi et arbeid etter den linjen Den Hellige Ånd har vist oss, et arbeid som har betydning for Guds rike.

Mange troendes omvendelse og liv har bare verdi for deres egen personlige salighet, men ikke for Guds rike. Det er forskjell på om et menneske dør salig – som en pleier å si – eller om det skal tjene Herren som konge og prest i det riket som kommer.

Paulus sier til korinterne: «Jeg er nidkjær for dere med Guds nidkjærhet», for å kunne «fremstille en ren jomfru for Kristus» (2 Kor 11,2). Til filipperne sier han at hvis han ikke når dette, har han løpt og arbeidet forgjeves (Fil 2,15–16).

Å, hvor mye av arbeidet vårt vil på den dagen – sett fra dette synspunktet – få karakteren: Forgjeves! Ja, mangt et arbeid vil vise seg å ha vært et stort feilgrep.

Så kan vi forstå hvorfor det blir så lite utbytte tross alt arbeidet. Det mangler Åndens segl! Og ikke bare det! Fordi en ikke arbeider etter Åndens plan, har en til og med gjort Den Hellige Ånd sorg med det arbeidet en ville gjøre for Gud.

For leser vi ordet «Gjør ikke Guds Hellige Ånd sorg» (Ef 4,30) i sammenhengen, peker det på «forløsningens dag», det vil si Herrens gjenkomst. Hvert lem på Kristi legeme som stanser og ikke lar seg lede til fullkommenhet, gjør Den Hellige Ånd sorg – han som er byggmesteren for Kristi legeme – og hindrer hele legemets vekst.

Når jeg synder i dag, synder jeg ikke bare mot Gud og mot meg selv, men mot hele Kristi legeme, som jeg er et lem av. Slik skal vi også forstå den dypere meningen i dette ordet: «Om ett lem lider, da lider alle lemmene med» (1 Kor 12,26).

Vi må ikke stanse ved frelsesvissheten. Etter Hebr 6 hører den til begynnelsen i kristenlivet, men ikke til den fulle veksten. Det finnes noe mye dypere enn frelsesvisshet, og det er bevisstheten om at vi hører sammen med Kristus. Vi er kalt og utvalgt, bestemt fra evighet av for Sønnen.

Det er stor forskjell på disse to tingene: om jeg ser på meg selv som en som er «funnet», eller som en som er «utvalgt». Å bli funnet har noe tilfeldig ved seg, men når jeg er utvalgt, erkjenner jeg Guds evige nåde over meg. Skriften kaller oss kalte og utvalgte, og vi må alltid stå på Skriftens grunn.

Når mennesket omvender seg, begynner det samlivet med Gud. Men Guds begynnelse med mennesket går mye lenger tilbake, helt inn i evigheten. I Ef 1,4 leser vi: «I ham har han utvalgt oss før verdens grunnvoll ble lagt.» Og i Joh 6,37 sier Jesus: «Alle de som Faderen gir meg, kommer til meg.» Er jeg kommet til Jesus, har jeg et bevis på at jeg er en av de lykkelige sjelene som Faderen har gitt Sønnen.

Har vi forstått at vi på denne måten hører sammen med Guds Sønn, gjør vi tre ting.

Det første: For første gang takker vi Gud av vårt innerste hjerte for at vi er født som mennesker – noe mange av oss kanskje ikke har gjort før i dag. Da er øyeblikket kommet da Guds kjærlighet blir rikelig utøst i hjertet vårt, og vi får noe av den adelen som løfter oss over jordelivets gleder og sorger.

Det andre: Vi drar ikke lenger Guds ord ned til erfaringene våre, slik vi lenge har gjort. Vi lar Skriftens idealer og mål stå og jager etter dem, slik Paulus sier: «Jeg jager etter det for å kunne gripe det, fordi jeg selv er grepet av Kristus Jesus» (Fil 3,12). For vi lærer å lese Guds ord ikke bare med tanke på våre egne følelser, men med tanke på hva Gud føler og har bruk for.

Det tredje: Vi lever som fremmede i denne verden. Lysten i den tiltaler oss ikke lenger, og lidelsene i den kuer oss ikke. Da Rebekka hadde sett brudgommen sin, Isak, steg hun raskt ned av dyret og dekket ansiktet sitt. Fra det øyeblikket ville hun ikke behage noen annen eller være tiltrekkende for noen andre enn ham alene. Slik er det også med oss når det er gått opp for oss at vi tilhører ham.

Han som skal komme

Hebr 10,35–37

> Kast derfor ikke bort deres frimodighet, som har stor lønn! For dere trenger til tålmodighet, for at dere kan oppnå det som er lovt, etter at dere har gjort Guds vilje. For ennå er det bare en ganske liten stund igjen, så kommer han som komme skal, og han skal ikke dryge.

Der Herr bricht ein um Mitternacht, jetzt ist noch alles still! («Herren bryter inn ved midnatt, nå er ennå alt stille!») Slik heter det i den gamle sangen. Ordene var sanne den gangen Zinzendorf skrev denne sangen for mer enn hundre år siden. Men Gud være lovet, nå er ikke alt stille lenger! Selv om Guds folk stort sett ennå har lite blikk for og interesse for Herrens komme, er det likevel en flokk som har våknet og venter «på hans Sønn fra himlene» (1 Tess 1,10).

Guds Sønns komme er den store begivenheten Guds barn ser fram mot – ikke utgytelsen av Den Hellige Ånd. I Det nye testamente, hos apostlene, finner vi ingen oppfordring til å vente på en åndsutgytelse. Apostlene forberedte ikke menighetene sine på at Den Hellige Ånd skulle komme, men på at Herren Jesus skulle komme.

Det som har fått mange fromme Guds barn til å vente på en åndsutgytelse, er den åndelige fattigdommen blant Guds folk generelt, og denne overbevisningen: «Slik Guds folk står i dag, kommer vi ikke gjennom de vanskelige tidene som står for døren. Vi må få en særskilt åpenbaring av Gud fra himmelen!» Det er visst og sant! Men den åpenbaringen blir ikke en utgytelse av Den Hellige Ånd. Den blir en bortrykkelse av dem som har latt seg danne og sette fri av Ånden, slik at de kan rykkes bort for å møte Herren.

Dette vil skremme dem som blir igjen, men samtidig gi dem kraft. Fra det øyeblikket vil Åpenbaringen bli en åpen bok for dem, og hver og en vil være fast bestemt på å være tro den korte tiden som gjenstår – ja, tro inntil døden.

Apostlene taler ikke om at Den Hellige Ånd skal «komme», men om å «ta imot» Den Hellige Ånd. Jesus tok imot Den Hellige Ånd da han steg ned i Jordan, det vil si da han stilte seg som medskyldig i menneskehetens skyld. Han tok imot Den Hellige Ånd i en dues skikkelse. Lammet var så fromt at det lot seg lede av en due.

Går vi denne veien ned til Jordan og møter Den Hellige Ånd med et fromt hjerte, vil ingenting lenger hindre oss i å få en dypere velsignelse av Ånden. I vår

tid er spørsmålet ikke åndsutgytelse, men åndelig modning. Jo nærmere det lir mot høsttiden, desto sterkere er heten og desto mindre regner det. Vent ikke på særskilte velsignelser! For Peter sier: «Hans guddommelige makt har gitt oss alt som tjener til liv og gudsfrykt» (2 Pet 1,3).

Guds Sønns komme er de troendes egentlige håp. Det leser vi i Apg 1,11; Tit 2,13; 1 Kor 1,7; Fil 3,20 og mange andre steder. De første kristne så stadig fram mot dette. Menigheten ventet på Herren i sin første kjærlighet. Hvor ofte formaner ikke Jesus selv og apostlene hans oss til å vente på hans komme og skynde oss å møte ham!

Herrens gjenkomst er ikke et tema for noen få spesialister. Den er Skriftens store tema, og den må også bli vårt! Vi ser alle klart at menighetene våre trenger fornyelse. «Hvordan kan det skje?» spurte jeg en misjonær. «Når håpet om Herrens gjenkomst blir levende i menighetene,» svarte han. Holdt opp mot Skriften er det det beste svaret.

Paulus sier til tessalonikerne at vi skal stå iført «håpet om frelse som hjelm» (1 Tess 5,8). Hva er håpets hjelm? Ikke noe annet enn det levende håpet om Herrens komme. Så lenge dette ikke lever i hjertet vårt, mangler et vesentlig stykke av rustningen. Hvorfor blir så mange stående på samme sted? Hvorfor er så mange nærtagende, støtes så lett og føler seg alltid forlatt og tilsidesatt? De mangler håpets hjelm!

Tenk dere at det i en forsamling på 300 er 30 som virkelig venter på Herren. Hvilken drivkraft, hvilken makt, hvilken hellighet og hvilket liv ville ikke disse kunne gi forsamlingen! Johannes sier: «Hver den som har dette håpet til ham, renser seg selv, likesom Han er ren» (1 Joh 3,3). Den som ikke har dette håpet, renser seg ikke.

De som virkelig venter, trenger ikke formanes til å rense seg; de gjør det av seg selv. De trenger ikke oppfordres til å skynde seg framover, til å fornekte seg selv eller til å fornedre seg selv; av seg selv strever de etter å ligne Lammet. De renser seg ikke bare fra synder, men også fra seg selv, det vil si fra sitt eget sinn, sitt eget vesen, fra alt som ikke er av ham og ikke sikter mot ham. Så lenge vi ikke har dette håpet, er vi egentlig uten håp. Og hvordan slike mennesker har det, vet vi alle.

I flere år kunne jeg ikke svare på dette spørsmålet: «Hva er den første kjærligheten?» Det jeg og andre la i «den første kjærlighet», kunne det ikke være, for disse tingene hadde jo menigheten i Efesus. Den fikk ros for ti ting, men så kommer et «men»: «Men jeg har imot deg at du har *forlatt* din første kjærlighet» (Åp 2,4) – ikke mistet! Efeserne hadde ikke mistet den første kjærligheten, men forlatt den.

Hva er da den første kjærligheten? Så vidt jeg nå forstår, er den ikke noe annet enn det levende håpet om Jesu komme. Efesus stod for menigheten i de første århundrene, og den begynte altså å gi opp håpet om at den himmelske brudgommen skulle komme. Den forlot sin første kjærlighet.

Hva ville en si om en brud som venter å få alt av brudgommen sin, bare ikke ham selv? En ville si: «Barn, du står ikke lenger i et rett forhold til brudgommen

din, du har forlatt din første kjærlighet.» Men skal vi være helt ærlige, må vi si: «Vi kan ikke forlate den første kjærligheten, for vi har ennå ikke hatt den!»

Vi ligner datteren i Salme 45. Hun ble kalt til kongens side, men forstod det ikke og ble derfor hengende ved tingene hjemme. Kongen måtte først kalle på ny og si: «Hør, datter! Gi akt og vend ditt øre til: Glem ditt folk og din fars hus, og la kongen ha sin lyst i din skjønnhet …» (Sal 45,11–12). Måtte Herren åpne øret vårt for hans kall og øyet vårt for synet av ham, så den første kjærligheten også kan våkne i hjertet vårt, og vi kan bli et tjenende og ventende folk.

Hittil har det gått mange av oss som det gikk en bror som en gang sa: «I mange år har jeg visst at jeg var omvendt, men jeg visste ikke til hva. Jeg har lenge visst at jeg var beseglet med Den Hellige Ånd, men ikke til hva. Men jeg forstod det da 1 Tess 1,9–10 og Ef 4,30 ble klare for meg.»

Vi er omvendt for å tjene den levende og sanne Gud og vente på hans Sønn fra himlene. Det er hensikten med vår omvendelse. Og lønnen er frelsen fra «vreden som kommer», det vil si den store trengselen som skal komme over hele verden (Åp 3,10). De som har disse to kjennetegnene på en sann omvendelse – å tjene og å vente – blir frelst!

Ingenting annet står i veien for denne frelsen enn den beredelsen som gjør en skikket til å få den. Det som hindrer Herren i å ta sine egne bort fra «vreden», er at de ennå ikke er samlet og beredt for hans komme. For når Herren nå kommer, kommer han ikke til verden og ikke til dom, men som det står i Hebr 9,28: «til frelse for dem som venter på ham».

I det samme verset leser vi at han skal «annen gang vise seg, ikke for syndens skyld». Det vil si at han da ikke har noe med synden å gjøre – slik han hadde ved sitt første komme, da han bar synden, og slik han skal ha ved sitt siste komme, da han skal dømme den. Han knytter ikke dette kommet til synden, men til «de hellige» og «de herlige», som vi leser om i Sal 16,3.

Han kommer til sine som den klare morgenstjernen, stille, uten at den sovende verden merker det. «La oss derfor ikke sove som de andre, men la oss våke og være edrue … La oss stå iført troens og kjærlighetens brynje med håpet om frelse som hjelm!» (1 Tess 5,6.8).

Om Georg Steinberger

1865–1904

Georg Steinberger (1865–1904) var en tysk forkynner og evangelist i den pietistiske fellesskapsbevegelsen. Han ble født 3. desember 1865 i en liten landsby i Bayern og vokste opp i fattige kår; moren forsørget familien ved å sy for bøndene. En lærer oppmuntret ham til å bli misjonær, men først ble han utdannet som skomaker.

Som 22-åring kjente han for tredje gang Faderen dra ham. Han søkte Gud ved to brønner, som han kalte «loven» og «barmhjertighet». Først ville han holde Jesu ord om at vi skal gjøre regnskap for hvert unyttig ord (Matt 12,36), og satte seg som lov bare å tale det som var helt nødvendig. Men da ble det stadig mørkere i ham, og han ble drevet videre til ordet: «Salige er de barmhjertige, for de skal få barmhjertighet» (Matt 5,7).

Steinberger hjalp til i bymisjonen i Ludwigshafen og gikk på bibelskolen St. Chrischona ved Basel. I 1895 ble han predikant i kantonen Schaffhausen, i 1898 arbeidet han i Thüringen, og fra 1899 ledet han hvilehjemmet Rämismühle ved Zürich. I 1903 ble han alvorlig syk, og han døde påskemorgen 3. april 1904, bare 38 år gammel. Gjennom årelange, tunge lidelser lærte han å se Frelseren som Lammet og å gå veien etter ham, og det er dette bøkene hans handler om.

«Veien i Lammets spor» (tysk «Der Weg dem Lamme nach») er bibeltimer over Åp 14,4: «Det er de som følger Lammet hvor det enn går.» Den er hans mest kjente bok og kom i mange opplag. Den norske oversettelsen kom på Lutherstiftelsen i Kristiania i 1916. I forordet skrev Ole Hallesby: «Av oppbyggelsesbøker kjenner jeg ingen som jeg har lest om igjen så mange ganger. Den er i en sjelden grad mettet med det evige livs ord.»